

Звіт

про пішохідний туристський
спортивний похід другої категорії складності
з елементами гірського спортивного походу другої категорії складності
Сванетією (Центральний Кавказ, Грузія)
Що був здійснений з 7.08 по 22.08 2016 р.

Маршрутна книжка № 68/2016

Керівник групи Кошова Дар'я Борисівна

Адреса керівника: daria.koshova@gmail.com, тел 099-557-03-70, м.Київ
Маршрутно-кваліфікаційна комісія т/к Глобус розглянула звіт і вважає, що похід може
бути зарахований усім учасникам та керівникові як похід другої категорії складності.

Звіт використовувати в бібліотеці т.к. «Глобус» на сайті <http://tkg.org.ua/>

Штамп МКК

Зміст

1. Довідкові дані про туристський спортивний похід
 - 1.1. Параметри походу
 - 1.2. Докладна нитка маршруту
 - 1.3. Дані про досвід учасників
2. Організація туристського спортивного походу
 - 2.1. Загальна ідея походу
 - 2.2. Варіанти під'їзду та від'їзду. Обґрунтування вибору точок початку та кінця маршруту
 - 2.3. Аварійні виходи з маршруту та його запасні варіанти
 - 2.4. Зміни маршруту та їх причини
 - 2.5. Інформація про проходження маршруту кожним учасником
3. Графік руху та технічний опис проходження маршруту
 - 3.1. Графік руху
 - 3.2. Висотний профіль маршруту
 - 3.3. Технічний опис проходження маршруту
 - 3.4. Розрахунок категорії складності походу
 - 3.5. Картографічний матеріал
4. Додатки
 - 4.1. Список літератури, туристських звітів та інших джерел інформації

1. Довідкові дані про туристський спортивний похід.

1.1. Параметри походу

Вид туризму	Категорія складності	Довжина маршруту, км	Тривалість		Термін проведення
			Загальна	Ходових днів	
пішохідний	друга	161	16	16	7-22.08.2016

1.2. Докладна нитка маршруту

с. Давбері – пер. Летпари (2830м, н/к) - пер. Горваши (2899м, н/к) – с. Ушгулі - таверс хр. Чубедиши - пер. Вахушті-3 (3300м, 1А) – дол.р. Інгури - пер. Каретта (3290м, 1А) – в. Каретта (рад., 3524м) — дол. р. Халдесчала - пер. Чхундера (н/к) – дол. р. Адішчала - с. Жабеші – дол.р. Твібер – льод. Сері – в. Бангурьян (3837м, 1Б) - пер. Уфімський (3500м, 1Б) – с. Лакірі – с. Местіа – с. Мазері – дол. р. Долра – пер. Три Красуні (3275м, 1Б) (рад.) – с. Мазері

1.3. Дані про досвід учасників

П.І.П.	Р.н.	Обов'язки	Туристський досвід
Кошова Дар'я Борисівна		Керівник	2ГУ - Тянь-Шань 1ЛК (з ел. 1Г)- Карпати
Красінько Дар'я Дмитрівна		Фінансист	1ГУ - Карпати
Налівайчук Артем Тарасович		Зав. спорядженням	2ГУ - Карпати
Кригіна Юлія Михайлівна		Зав. харч.	1ЛУ, 1ГУ – Карпати
Омельченко Ігор Олександрович		Фотограф	2ГУ - Карпати
Гнідець Анна Володимирівна		Медик, логіст	1ЛУ, 1ГУ - Карпати

2. Організація туристського спортивного походу

2.1 Загальна ідея походу

Хотіли прогулятися гарним районом, пройти технічні перешкоди (перевали 1Б), зробити сходження на вершину Бангурьян (3837м).

Загалом, Грузія була обрана за критерієм ціни на квитки. Наш переліт Харків-Кутаїсі обійшовся в 2200грн на людину в обидві сторони.

2.2 Варіанти під'їзду та від'їзду. Обґрунтування вибору точок початку та кінця походу.

Вирішили стартувати недалеко від с. Ушгулі, для того, щоб по дорозі проїхати Местію, Жабеші та купу інших сіл, в яких можна залишити заброски. Забросок в нас було три: дві в

с.Жабеша та одна в с.Ушгулі. Фінішували на повороті траси на Мазері, що дозволяло одразу ж сісти на автобус з Местії, або просто спіймати машину (в результаті, їхали автостопом).

Для організації трансферів рекомендуємо перевізника Мурада Чартолані, тел.+995 599 56 59 67.

2.3 Аварійні виходи з маршруту та його запасні варіанти

Заявлена нитка маршруту:

с. Давбері – пер. Летпари (2830м, н/к) - пер. Горваши (2899м, н/к) – с. Ушгулі - траверс хр. Чубедиши - пер. Вахушті-3 (3300м, 1А) – дол.р. Інгури - пер. Каретта (3290м, 1А) – в. Каретта (3524м) – пер. Південнохалдейський (3450м, 1Б) – дол. р. Халдесчала - пер. Чхундера (н/к) – траверс хр. Чхундера (1А) – с. Богреши - с.Жабеша – дол.р.Твібер – льод. Сері – в.Бангурьян (3837м, 1Б) - пер. Уфімський (3500м, 1Б) – с. Лакири – с. Местія – с.Мазері – дол. р. Долра – пер. Три Красуні (3275м, 1Б) (рад.) – с.Мазері

Запасні варіанти:

- 1) замість траверсу хр. Чубедиши: пер. Вахушті-3 (1А) – р. Ласдилисгеле
- 2) замість в. Каретта - пер. Південнохалдейський (1Б): пер. Каретта (1А)
- 3) не йти радіально на льод. Зер
- 4) не йти на в. Бангурьян (3827м, 1Б)
- 5) не йти радіально на пер. Три Красуні (1Б)

Аварійні виходи з маршруту:

- 1) по р. Інгури в с. Ушгулі
- 2) по р. Халдесчала в с.Лалкорі

2.4 Зміни маршруту та їх причини

В зв'язку з самопочуттям учасниці та проблемами зі взуттям, скористались запасним варіантом №2, на додаток до якого частина групи сходила радіально на в.Каретта з пер. Каретта (1А).

За тієї ж причини, замість ділянки «пер. Чхундера (н/к) траверс хр. Чхундера (1А) – с. Богреши – с. Жабеша» пройшли простішу ділянку «пер. Чхундера (н/к) – дол.р. Адишчала – с. Адіши – с.Жабеша»

2.5 Інформація про проходження маршруту кожним учасником

Маршрут було пройдено повністю всіма учасниками за винятком таких радіальних ділянок:

- 1) скельний гребінь перед в. Бангурьян (1Б альп.). Ділянку пройшли Кошова Д., Красінко Д., Налівайчук А., Омельченко І. Інші учасники за власним бажанням почекали повернення групи перед початком гребеню.
- 2) радіальне сходження на в.Каретта з пер.Каретта (1А). Ділянку пройшли Кошова Д., Красінко Д., Налівайчук А., Гнідець А.

3. Графік руху та технічний опис проходження маршруту

3.1. Графік руху

Дата День походу	№ ділянки маршруту	Назва ділянки	Час проходження	Відстань та перепад висот	Метеоумови	Опис ділянки	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8
7.08 1 день	1.1	с. Давбері - пер. Летпари	8:30 – 9:15 9:33 – 10:20 10:35 – 11:18 11:33 – 12:16 14:20 – 14:30 3 год. 8 хв.	9,2км +970м	Сонячно, тепло	Рух по ґрунтовій дорозі.	
	1.2	пер. Летпари — ночівля на озері, на хребті	14:30 — 15:00 15:20 — 15:53 1 год. 3 хв.	3,4км +150м -120м		Рух по стежці.	
		Всього	4 год. 11 хв.	12,6км +1120м -120м			
8.08 2 день	2.1	Ночівля на озері на хребті - пер. Горваши	8:40 — 9:21 9:30 — 10:15 1 год. 26 хв.	4,9км +110м -80м	Слабкий дощ	Стежка по гребеню.	
	2.2	пер. Горваши - с.Ушгулі	10:15 — 10:36 10:50 — 11:30 11:50 — 12:27 12:40 — 13:40 2 год. 38 хв.	5,1км -850м	Похмуро, без опадів	Стежка. Спуск в с.Ушгулі — по хащах рододендрону, в яких ледь проглядається стежка. В с. Ушгулі забрали заброску в прикордонників.	
	2.3	с.Ушгулі — місце ночівлі	16:18 — 17:03 17:18 — 17:50	6,3км +230м	Мінлива хмарність, без опадів	Рух по ґрунтовій дорозі.	

		Всього	1 год. 17 хв. 5 год. 21 хв.	16,3км +340м -930м			
9.08 3 день	3.1	Місце ночівлі - хр. Чубедиши	8:15 — 9:00 9:23 — 10:10 10:25 — 10:50 11:05 — 12:00 12:23 — 12:45 3 год. 4 хв.	5,6км +700м	Ясно, безвітряно	Перший відрізок: 8:15 — 9:00 — рух по дорозі, решта шляху підйому на хребет — рух без стежки по трав'яному схилу, до 30.	
	3.2	таверс хр. Чубедиши	13:25 — 13:35 13:50 — 14:36 14:50 — 15:15 17:20 — 18:06 18:21 — 18:59 2 год. 45 хв.	5,2км +200м -80м	Ясно, безвітряно	П. 3105 в 13:35, розвалений тур, нема записки, залишили свою. Рух по трав'янисто-осипному гребеню, місцями з крутими прижимами. В 15:15 вийшли до озера, де влаштували обід.	
	3.3	таверс хр. Чубедиши — місце ночівлі	19:14 — 20:00 20:15 — 20:35 1 год. 6 хв.	2км -370м	Ясно, безвітряно	Спуск з пер. Вахушті 1А до озера.	
		Всього	6 год. 55 хв.	12,8км +900м -450м			
10.08 4 день	4.1	Дол. р. Інгури	9:35 — 10:17 10:32 — 11:12	4,6км -470м	Ясно, безвітряно	Спуск по стежці. Полуднівка.	
		Всього	1 год. 22 хв.	4,6км -470м			
11.08 5 день	5.1	Дол. р. Інгури - пер. Каретта	7:25 — 8:10 8:25 — 9:10 9:25 — 10:14 10:30 — 10:45 11:00 — 11:40 11:55 — 13:05 4 год. 24 хв.	8,1км +790м	Дощ	7:25 — 8:10 — рух по дорозі 8:25 — 9:10, 9:25 — 10:14 — рух по стежці	

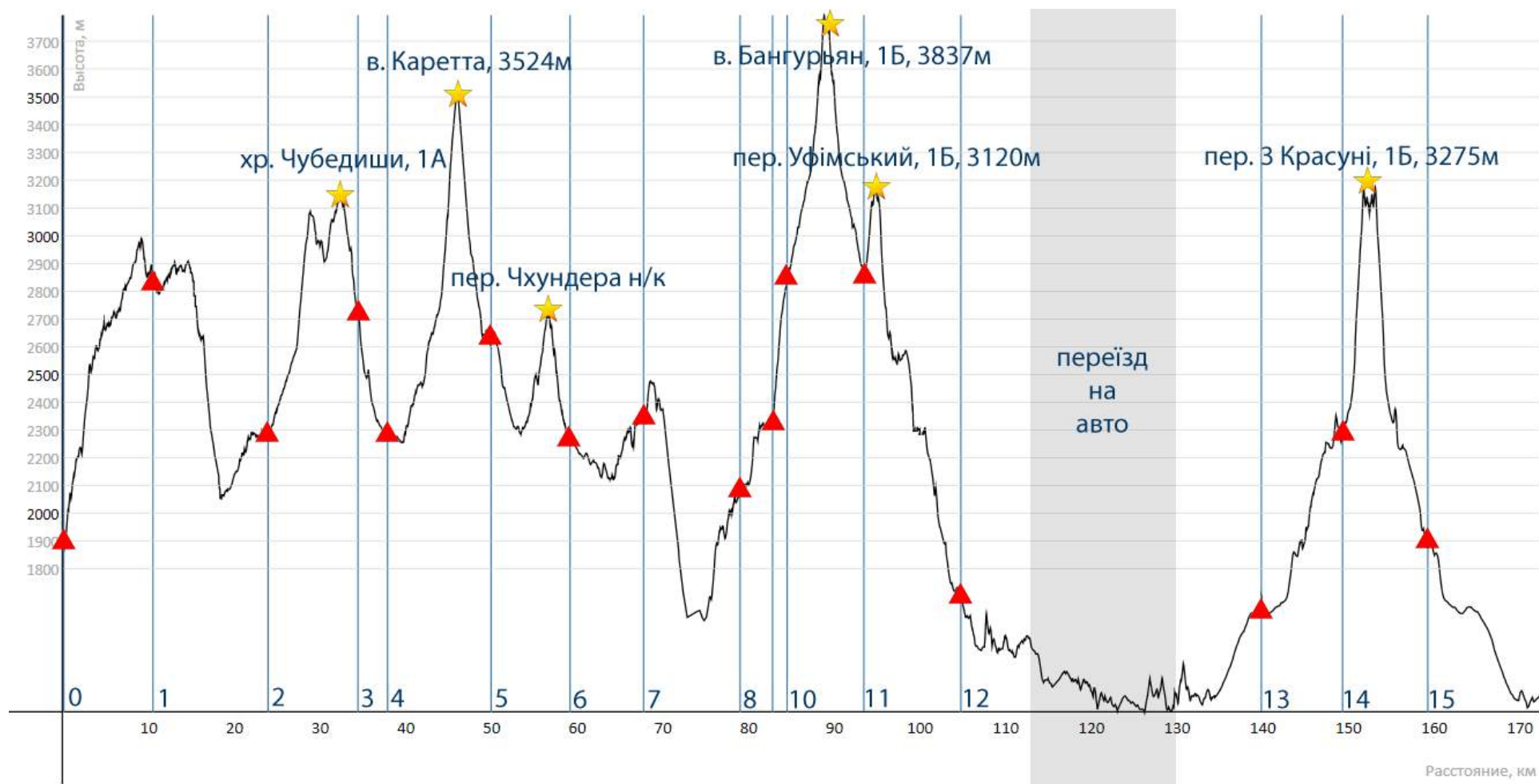
	5.2	<i>Сходження на в. Каретта</i>	14:15 — 14:51 15:00 — 15:35 16:10 — 16:50 1 год. 51 хв.	3,4км (в залік – 1,7 км) +430м -430м	Мінлива хмарність, без опадів, безвітряно	15:35 - Вершина	
	5.3	<i>Пер. Каретта — місце ночівлі</i>	17:20 — 18:05 18:20 — 19:05 19:20 — 19:50 2 год.	3,3км -450м		Після спуску з перевального злету йдемо по ледь помітній стежці, яку інколи губимо. Останній перехід йшли вже по добре натоптаний стежці.	
		Всього	8 год. 15 хв.	13,1км +1220м -880м			
12.08 6 день	6.1	<i>дол. р. Халдесчала - пер. Чхундера</i>	7:57 — 8:55 9:10 — 10:30 11:35 — 12:20 13:40 — 14:20 14:35 — 15:20 15:35 — 16:00 4 год. 53 хв.	7,8км +400м -320м	Ясно, безвітряно, спека	7:57 — 8:55 — перетин морени льодовика. 9:10 — 10:30 — спуск з морени, середня осип. 11:35 — 12:20 — рух крізь березовий га. 13:40 — 16:00 — стежка на перевал.	
	6.2	<i>пер. Чхундера - дол. р. Адішчала</i>	16:35 — 17:19 17:35 — 18:20 1 год. 29 хв.	3,3км -430м	Ясно, безвітряно	Добре натоптана стежка.	
		Всього	6 год. 22 хв.	11,1км +400м -750м			
13.08 7 день	7.1	<i>дол. р. Адішчала - с. Адіши</i>	7:10 — 7:20 7:40 — 8:25 8:45 — 9:30 9:45 — 10:30 2 год. 25 хв.	5,9км -140м	Ясно, безвітряно	7:10 — 7:20 — брід 7:40 — 10:30 — стежка до села Адіши	
	7.2	<i>с. Адіши - місце ночівлі</i>	17:07 — 17:52 18:07 — 18:36 1 год. 14 хв.	4,5км +240м	Ясно, безвітряно		

		Всього	3 год. 39 хв.	10,4км +240м -140м			
14.08 8 день	8.1	місце ночівлі — с. Ухібері	7:55 — 8:38 8:55 — 9:40 9:55 — 10:30 2 год. 3 хв.	8км +110м -830м	Ясно, безвітряно	7:55 — 8:38 — рух під канаткою 10:30 — спустились в с. Ухібері, забрали заброску.	
	8.2	с. Ухібері - дол.р.Твіб ер	11:45 — 12:40 14:15 — 15:00 15:15 — 16:00 16:15 — 17:05 3 год. 15 хв.	5,6км +420м	14:00 — 17:00 — слабкий дощ	Рух по стежці. Ночівля в закинутому будиночку.	
		Всього	5 год. 18 хв.	13,6км +530м -830м			
15.08 9 день	9.1	дол.р.Твіб ер	7:58 — 8:48 9:03 — 9:48 10:03 — 10:49 11:04 — 11:45 12:00 — 12:30 14:15 — 14:50 4 год. 7 хв.	4,6км +260м	Ясно	7:58 — 11:45 — рух по стежці 14:15 — 14:50 — пройшли брід р.Зер	
		Всього	4 год. 7 хв.	4,6км +260м			
16.08 10 день	10.1	дол.р.Твіб ер - льод. Сері	7:50 — 8:35 8:50 — 9:35 9:50 — 10:35 10:50 — 11:30	2,1км +490м	Мінлива хмарність	10:50 — 11:30 — вийшли на льодовик.	
		Всього	2 год. 55 хв.	2,1км +490м			
17.08 11 день	11.1	льод. Сері - в.Бангурья н	6:30 — 7:15 7:30 — 8:15 8:30 — 9:20 9:40 — 10:40 11:12 — 12:40 13:00 — 13:40 5 год. 28 хв.	6,7км +1000м	Перші 2 переходи йшов дрібний дощ, потім погода почала покрощувати сь. При	10:40 — піднялись на перевал 13:40 - в.Бангурьян 13:00 - залишаємо дівчат перед гребенем і йдемо далі.	

					підході до вершини було ясно і безвітряно.		
	11.2	<i>в.Бангурья н — місце ночівлі</i>	14:20 — 15:00 15:15 — 16:00 16:15 — 16:35 17:35 — 18:24 18:39 — 19:25 19:40 — 20:30 4 год. 10 хв.	6,7км (поза заліком) -1000м	Після 19 знову пішов дощ.	15:00 - вийшли до дівчат 16:35 – на перевалі	
		Всього	9 год. 38 хв.	6,7км +1000м -1000м			
18.08 12 день	12.1	<i>місце ночівлі - пер. Уфімський</i>	8:25 — 9:10 9:25 — 10:00 1 год. 20 хв.	2,6км +380м		10:00 — вийшли на перевал.	
	12.2	<i>пер. Уфімський - с. Лакірі</i>	10:50 — 12:05 12:20 — 13:05 14:35 — 15:20 15:35 — 16:15 16:30 — 17:15 17:30 — 18:15 18:30 — 18:50 5 год. 15 хв.	11,2км -1450м	Після 12 - туман, мряка		
		Всього	6 год. 35 хв.	13,8км +380м -1450м			
19.08 13 день	13.1	<i>с. Лакірі - с. Местіа</i>	8:00 — 8:45 9:00 — 9:45 10:00 — 10:50 11:02 — 12:14 3 год. 32 хв.	14,3км -330м		Рух по дорозі. Трансфер на авто Местія – Мазері.	
	13.2	<i>с.Мазері — застава</i>	14:25 — 15:10 15:25 — 16:00 1 год. 20 хв.	2,7км +250м		Підйом по ґрунтовій дорозі	

		Всього	4 год. 52 хв.	17км +250м -330м			
20.08 14 день	14.1	<i>прикордон на застава - дол. р. Долпра</i>	5:40 — 6:32 6:48 — 7:40 7:55 — 10:00 10:15 — 11:00 4 год. 34 хв.	5,6км +510м -130м	Ясно, безвітряно	5:40 — 6:32 — підйом по стежці 7:55 — 10:00 — спроба броду. Навісна переправа. Останній перехід був кружлянням туди-назад. В результаті, все одно повернулись і стали на ночівлю в 600м від місця броду.	
		Всього	4 год. 34 хв.	5,6км +510м -130м			
21.08 15 день	15.1	<i>дол. р. Долпра - пер. Три Красуні</i>	7:57 — 8:54 9:10 — 9:57 10:14 — 11:05 11:20 — 12:07 12:22 — 13:00 4 год.	4,3км +970м		13:00 — вийшли на перевал.	
	15.2	<i>пер. Три Красуні - прикордон на застава</i>	14:40 — 15:38 15:43 — 16:50 17:05 — 17:50 19:00 — 19:45 20:00 — 20:50 4 год. 25 хв.	9,9 км (поза заліком) +130м -1480м		18:05 — 18:45 – проходження навісної переправи.	
		Всього	8 год. 25 хв.	4,3км			
21.08 16 день	16.1		10:05 — 10:50 11:00 — 11:50 12:00 — 12:55 13:10 — 13:57 15:00 — 15:50 16:00 — 16:48	15,5км (в залік – 12,8км) -710м		Рух по ґрунтовій, а потім асфальтованій дорозі. Вийшли на трасу.	
		Всього	4 год. 55 хв.				
Всього за похід:			87 год. 24хв.	181,2км +8790м -9200м			
Всього в залік:				161,4км +8790м -6040м			

3.2. Висотний профіль маршруту

3.1. Технічний опис проходження маршруту:

День 0

Прилітаємо в Кутаїсі. Замовленим автотранспортом добираємось до Ушгулі, залишаючи по дорозі 2 заброски, обидві в с.Жабеші. В Ушгулі забираємо прикордонні пропуски та залишаємо в прикордонників ще одну заброску. Прикордонники виявились дуже дружніми, хоч і не зовсім уважними. Вони дивувались, чому ми хочемо взяти в них пропуски одразу на весь маршрут, а не лише на підконтрольну їм ділянку, і забули вписати останню частину маршруту в пропуск. Потім ця проблема сплила на прикордонній заставі в дол. р. Долра, але була вирішена прикордонниками в телефонному режимі. Тож будьте уважні. До речі, пропуски заповнюються грузинською, тож перевірити, що там написано, не завжди просто ☺.

Після Ушгулі повертаємось в попереднє село Давбері, поряд з яким плануємо заночувати, виспатись після нічної дороги, і на наступний день вийти на маршрут. Повз наш намет проходять інші туристи з Німеччини і Туреччини.

Фото 0.1. Турецький музичний інструмент

А ще, пізно ввечері до нас завітали місцеві грузини з 3л баклажкою домашнього вина. Дуже розчарувались, що ми вже лягли спати, але вино залишили нам «на завтра».

День 1

По ґрунтовій дорозі за 3год. 8хв. чистого часу піднімаємось на н/к перевал Летпарі. Вздовж дороги проходить ЛЕП. Обідаємо на озері майже на перевалі.

Після обіду проходимо ще 1 год. по стежці до озера на хребті, на якому ночуємо. Координати місця ночівлі: 42°52'36.72"N, 42°57'45.94"E.

Погода чудова.

Фото 1.1. На пер. Летпарі

Фото 1.2. Вказівник на пер. Летпарі

Фото 1.3. Озеро на хребті після пер. Летпарі. (фото зроблене вранці наступного дня)

День 2

Сьогодні доходимо до пер. Горваші (н/к) та спускаємось з хребта в с. Ушгулі.

Фото 2.1. На пер. Горваші

Спуск в Ушгулі по хащах рододендрону, в яких ледь проглядається стежка. Але цей шлях доволі популярний серед туристів. Трапляються вказівники.

Фото 2.2. Спуск в с. Ушгулі

Фото 2.3. Збираємо урожай лохини вздовж стежки

Нижче рододендронів починаються квіти і ягоди.

Фото 2.4. Спуск в с. Ушгулі

Фото 2.5. С. Ушгулі

В селі забираємо заброску в прикордонників, обідаємо. Далі проходимо 2 коротких переходи по ґрунтовці в напрямку пер. Загар (н/к) і стаємо на ночівлю справа від дороги біля струмка.
Координати місця стоянки: 42°54'42.16"N, 43° 3'24.15"E.

День 3

Виходимо о 8:15. Від місця ночівлі біля струмка за с.Ушгулі (42°54'42.16"N, 43° 3'24.15"E) піднімаємось ґрунтовою дорогою в напрямку пер.Загар (н/к). Пройшовши один перехід, не доходячи 700м до пер. Загар починаємо підйом на хр. Чубедиши. Початок підйому - 42°54'53.46"N, 43° 5'37.25"E.

Траверс хр. Чубедиши – пер. Вахушті-3 (1А).

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Центр. Кавказ	Сванський хребет	дол.р. Ласдилисгеле – дол.р. Інгурі	тр. хр. Чубедиши, спуск з пер. Вахушті-3	3130м	42°56'47.15"N 43° 7'14.64"E	1А	-	-

1. Загальний час проходження: 6год. 10хв. (від не доходячи 700м від с. Ушгулі до пер. Загар, 42°54'53.46"N, 43° 5'37.25"E, до оз. Намкуамі)
2. Затрачено часу на підйом: 2год. 19хв., перепад висот 400 м .
3. Затрачено часу на траверс хребта: 2год. 45хв.
4. Затрачено часу на спуск: 1год. 6хв., перепад висот 370 м .
5. Рухались з самостраховкою: 3год. 51хв., з одночасною страховкою: 0.
6. Рухались з попереминою страховкою: 0 , з перильною страховкою: 0 .
7. Організовано пунктів страховки: 0.

8. Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
від не доходячи 700м від с. Ушгулі до хр. Чубедиши	45хв	1880м	до 25°	+400м	трав'янистий схил	900м, крутизна до 25°, час руху 1год. 15хв.	-	-	-	-
від виходу на хребет до початку спуску з пер. Вахушті-3	2год. 45хв	5,2км	до 25°	+200м -80м	скельно-осипний	5,2км, крутизна до 25°, час руху 2год. 45хв.	-	-	-	-
спуск з пер. Вахушті-3 до озера	1год. 6хв	2км	до 20°	-370м	осипний, трав'янист о-осипний	2км, до 20°, 1год. 6хв	-	-	-	-

8. При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:
- ґрупове: -.

- індивідуальне: каска, льодоруб, трек. палиці .

9. Рекомендовані місця для ночівлі: між с.Ушгулі та початком підйому є дуже зручне місце біля струмка, координати: 42°54'42.16"N, 43° 3'24.15"E. Після спуску зручно ночувати біля оз. Намкуамі (воно ж Рамисгеле) або в дол.р.Інгурі біля моста (42°57'14.39"N, 43° 6'23.45"E)

10. перевал пройдено: 9.08.2016.

11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: ясно, безвітряно.

12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: -.

13. Потенційна небезпека та засоби безпеки: є небезпека зірватись під час траверса хребта. Необхідна самостраховка льодорубом та мінімальна моральна і технічна підготовка учасників (досвід проходження осипних схилів до 30°).

Фото 3.1. Початок підйому на хр. Чубедиши

Фото 3.2. Підйом на хр. Чубедиши

Вийшли на хребет о 12:45. Ще за 20хв. Піднялись на п.3105.

Фото 3.3. Група на п.3105

Фото 3.4. Група на п.3105.

Йдемо далі по хребту. Рельєф скельно-осипний, місцями до 30° . Є небезпека зірватись. Необхідна самостраховка льодорубом. Найбільш небезпечні ділянки знаходяться між п.3105 і г. Чубедиши.

Фото 3.5. Спуск з п.3105

Фото 3.6. Траверс хр. Чубедиши

Фото 3.7. Траверс хр. Чубедиши

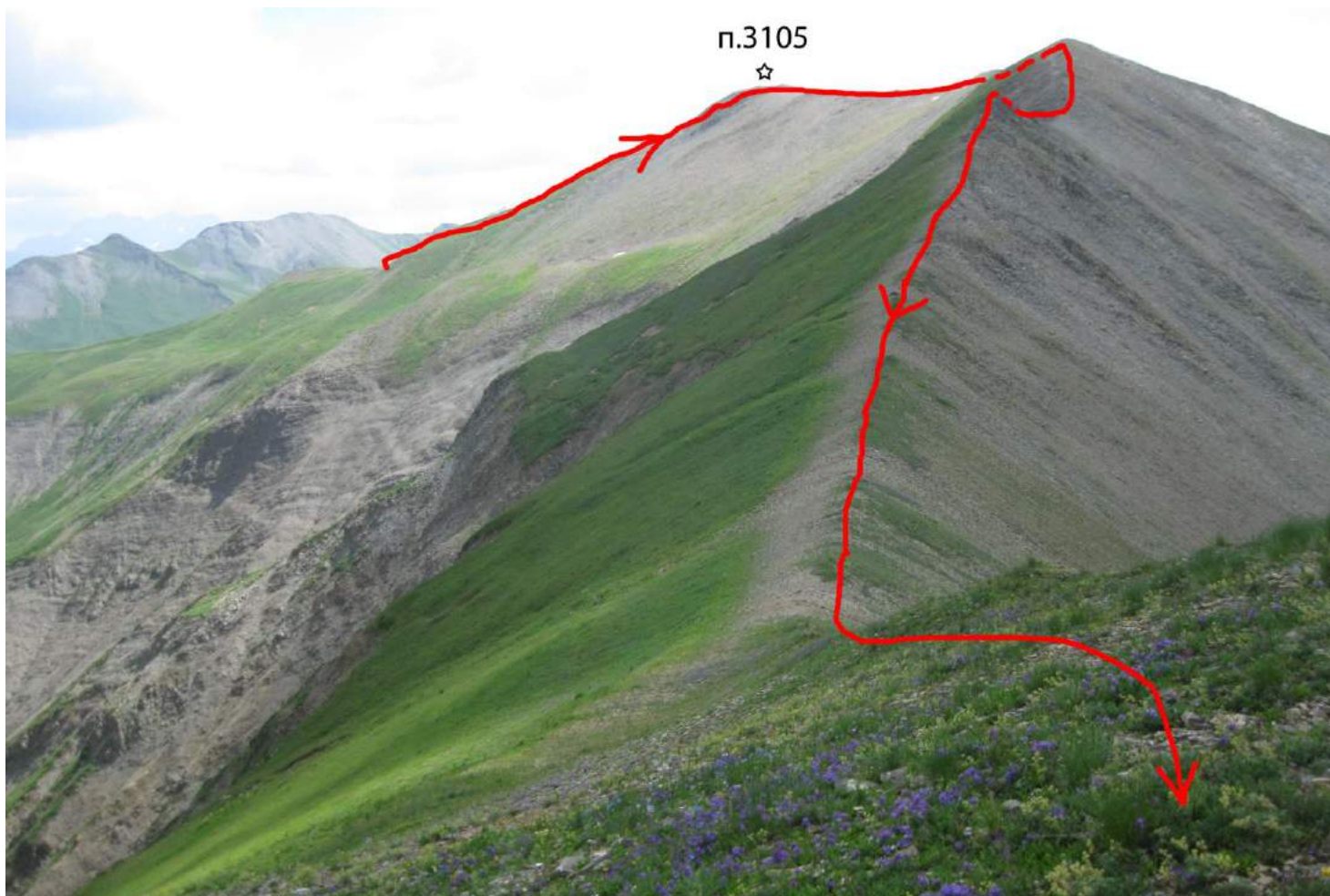

Фото 3.8. Траверс хр. Чубедиши

Одразу після спуску з г.Чубедиши о 15:15 виходимо до маленького озера. Обідаємо. Глибина озера – не більше 15см, тож розраховувати на нього не варто, обов'язково беріть з собою воду.

Фото 3.9. Озеро після г.Чубедиши

Фото 3.10. Обід ☺

За 1 год. 24хв. ЧХВ доходимо від озера до початку спуску з пер. Вахушті-3. При цьому, спуск починаємо, не доходячи 500м до перевалу Вахушті-3 для наскрізного проходження. Початок спуску: 42°56'47.15"N, 43° 7'14.64"E.

Фото 3.11. Перед спуском з пер. Вахушті-3. Фото в сторону пд-сх.

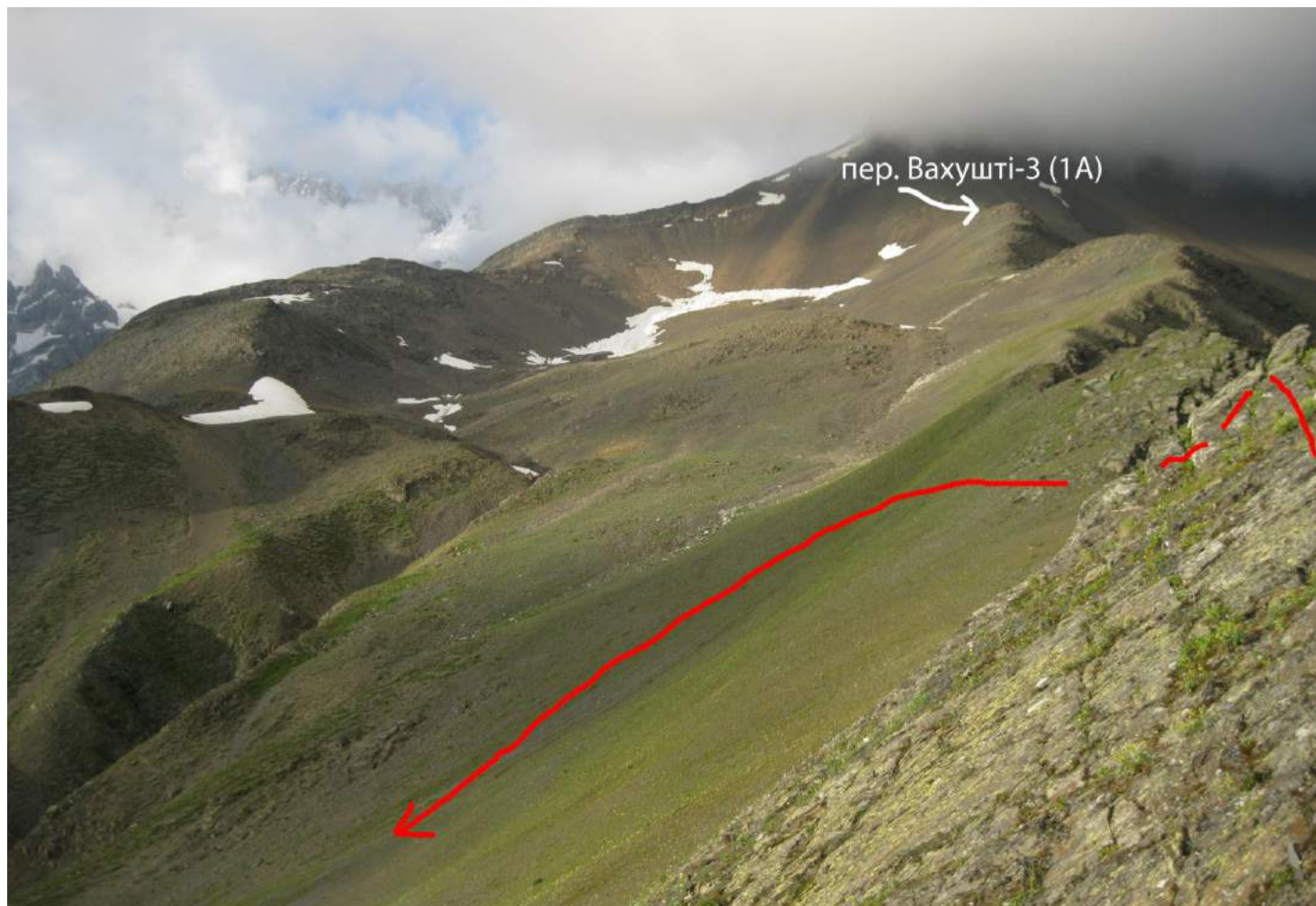

Фото 3.12. Початок спуску з пер. Вахушті-3 (1А).

Осипний схил, крутизною до 20° поступово переходить в трав'янисто-осипний.

Фото 3.13. Спуск з пер. Вахушті-3 (1А).

Фото 3.14. Спуск з пер. Вахушті-3 до озера.

Фото 3.15. Спуск з пер. Вахушті-3 до озера.

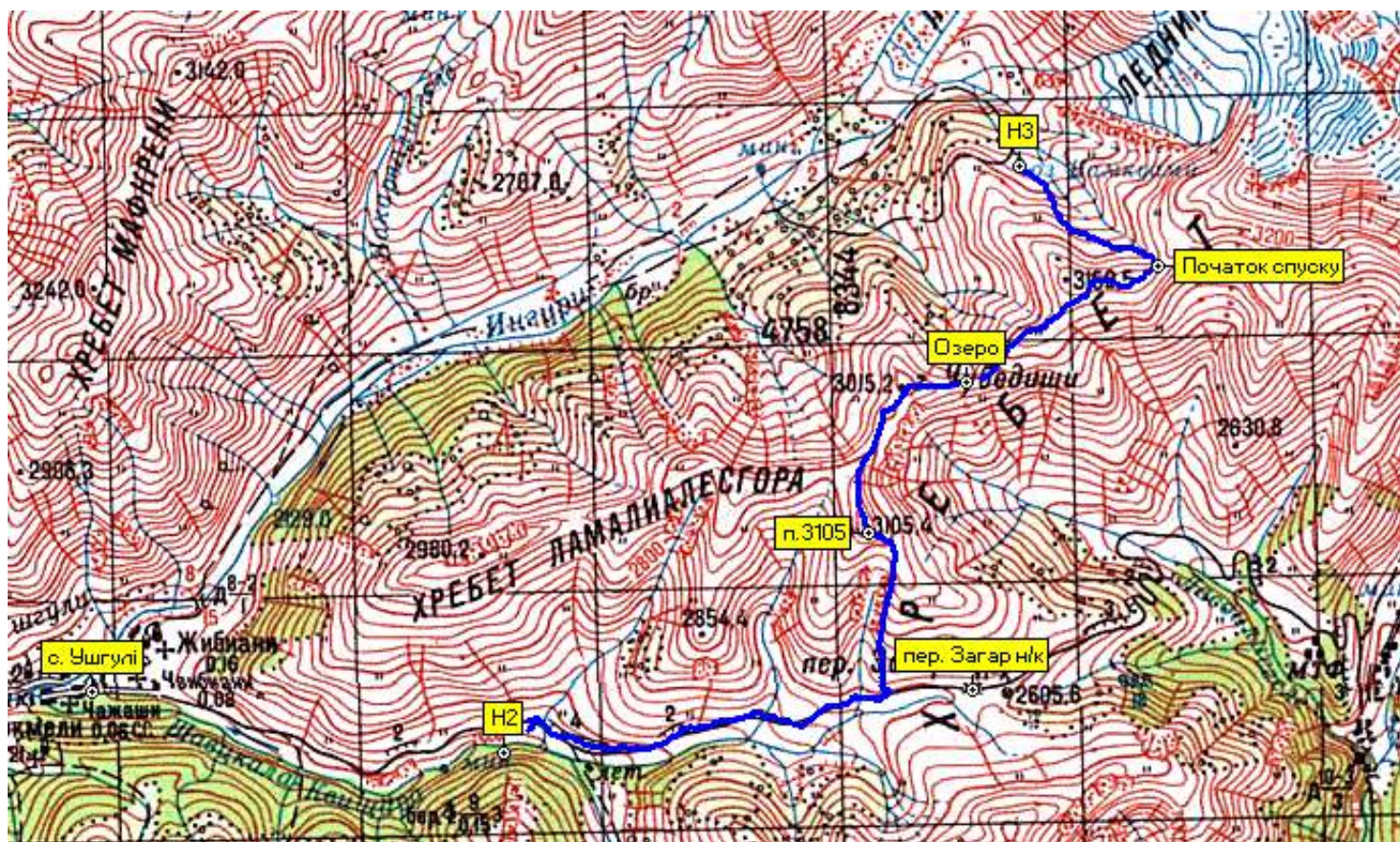

Фото 3.16. День 3 на карті.

Фото 3.17. День 3 на карті Google Earth.

Фото 3.18. Траверс хр. Чубедиши на карті Google Earth.

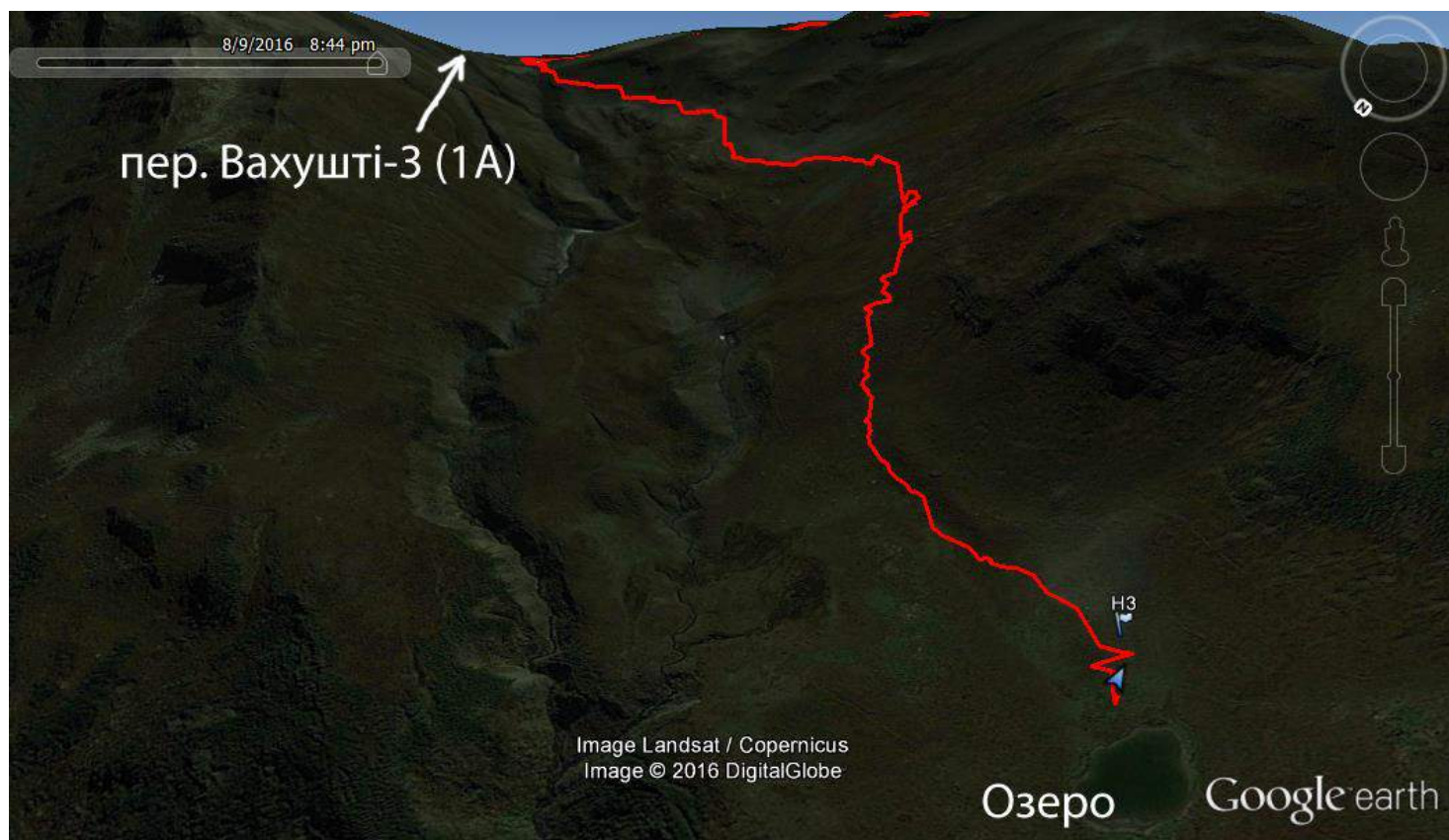

Фото 3.17. Спуск з пер.Вахушті-3 на карті Google Earth.

Фото 3.19. Вид на Шхару з м/н біля оз. Намкуамі

День 4

Полуднівка. Виходимо о 9:35, за півтора переходи спускаємось до моста в дол. р. Інгурі. Йти доводиться по ледь помітній стежці у високій рослинності. Координати ночівлі: 42°56'52.48"N, 43°4'33.13"E. Місце дуже зручне. Є велика галявина з чистим струмком (вода з р. Інгурі дуже каламутна), нарзаном та купою туристів, які приходять туди з с.Ушгулі.

Фото 4.1. В дол. р. Інгурі

День 5

Сьогодні в планах – пер. Каретта (1А). Виходимо о 7:25. Йдемо під дощем. Переходимо по мосту через р. Інгурі.

Фото 5.1. Міст через р.Інгурі.

Фото 5.2. На цільовому березі – вказівник на Ушгулі та Шхару.

Проходимо один перехід (7:25-8:10) по ґрунтовій дорозі. Далі - по стежці.

Фото 5.3. Рух по стежці. Відходимо від р. Інгурі.

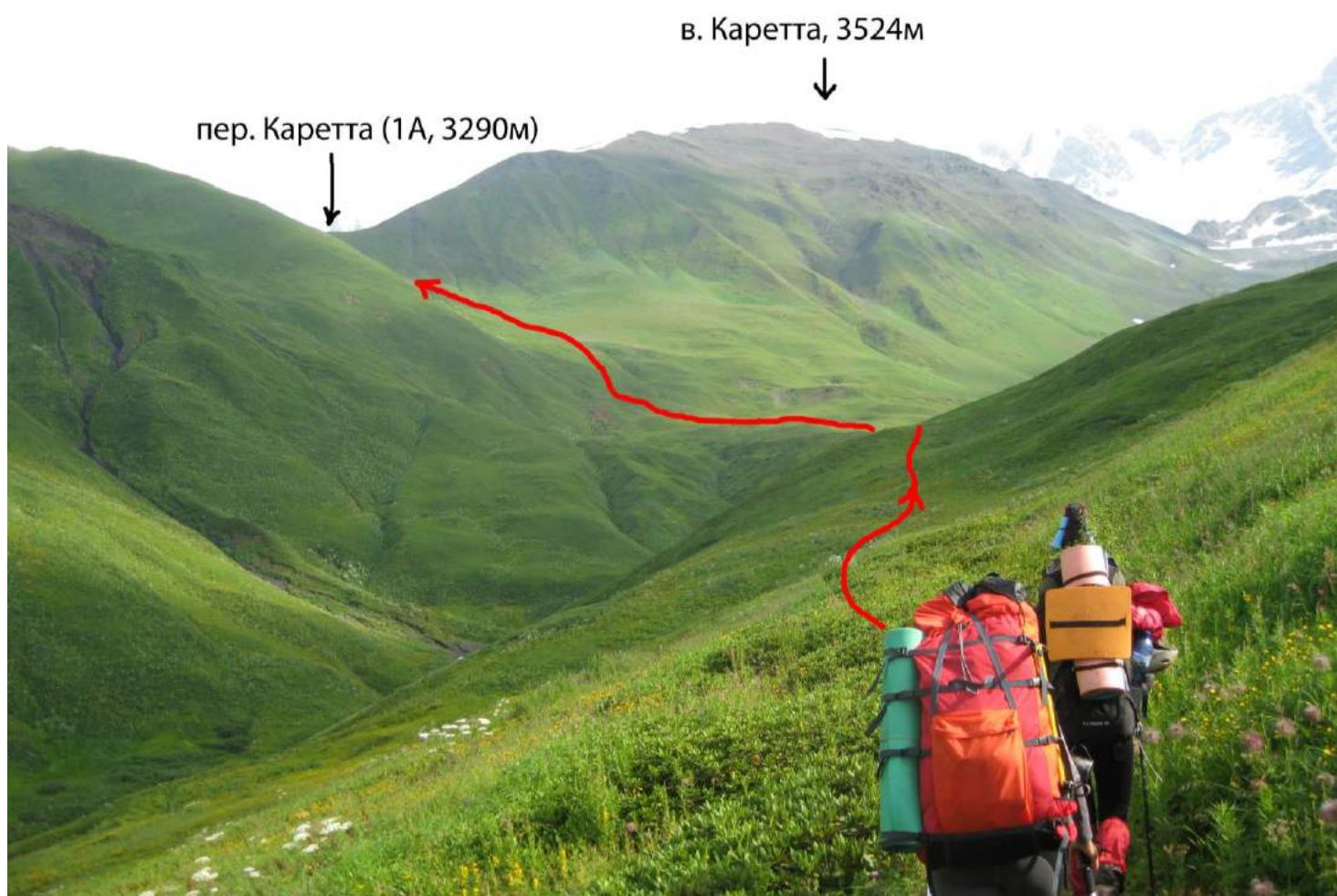

Фото 5.4. Шлях до пер. Каретта.

Переходимо через 2 струмка і о 10:45 опиняємось під перевальним зльотом пер. Каретта.

пер. Каретта (1А) – в.Каретта (1А)

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Центр. Кавказ	Сванський хребет	р. Халдесчала - ущ. Накарвалісгеле - ущ. Інгурі	пер. Каретта, в.Каретта	3524м	42°58'39.69"N 43° 3'0.15"E	1А	-	-

1. Загальний час проходження: 6год. 10хв. (від не доходячи 700м від с. Ушгулі до пер. Загар, 42°54'53.46"N, 43° 5'37.25"E, до оз. Намкуамі)
2. Затрачено часу на підйом: 3год. 1хв., перепад висот 770м.
3. Затрачено часу на спуск: 2год. 40хв., перепад висот 930 м.
4. Рухались з самостраховкою: 3год. 51хв., з одночасною страховкою: 0.
5. Рухались з попереминою страховкою: 0 , з перильною страховкою: 0 .
6. Організовано пунктів страховки: 0.

Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
під пер. Каретта – пер. Каретта	1год. 50хв	1,54км	до 30°	+290м	трав'янист о-осипний схил	1,54км, до 30°, 1год. 50хв.	-	-	-	-
пер. Каретта – в. Каретта	1год. 11хв	1,7км	до 20°	+480м	скельно-осипний	1,7км, до 00°, 1год. 11хв.	-	-	-	-
в. Каретта – пер. Каретта	40хв	1,7км	до 20°	-480м	скельно-осипний	1,7км, до 00°, 40хв.	-	-	-	-
пер. Каретта – м/н біля бічної морени льод. Зарешо-Халде	2 год	3,3км	до 25°	-450м	трав'янист о-осипний, трав'янистий	2,6км, до 25°, 1год.	-	-	-	-

8. При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:
 - групове: -.
 - індивідуальне: каска, льодоруб, трек. палиці .
9. Рекомендовані місця для ночівлі: під. пер. Каретта зі сторони ур. Накарвалісгеле є зручні місця для ночівлі поряд зі струмками. Можна ночувати під перевалом поряд з нарзаном. Зі сторони

дол. р. Халдесчала зручно ночувати під перевалом біля бічної морени льод. Зарешо-Халде, де ми і ночували. Координати нашої ночівлі: 42°59'6.75"N, 43° 1'22.75"E.

10. Перевал пройдено: 11.08.2016.

11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: похмуро, безвітряно.

12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: -.

13. Потенційна небезпека та засоби безпеки: небезпека зриву на схилі. Необхідна самостраховка льодорубом. Небезпека скинути камінь на іншу людину. Потрібно бути уважним та не йти один над одним.

Шлях підйому на пер. Каретта показаний на фото 5.6. Піднялись на 50-100м правіше від перевальної сідловини, на яку потім спустились.

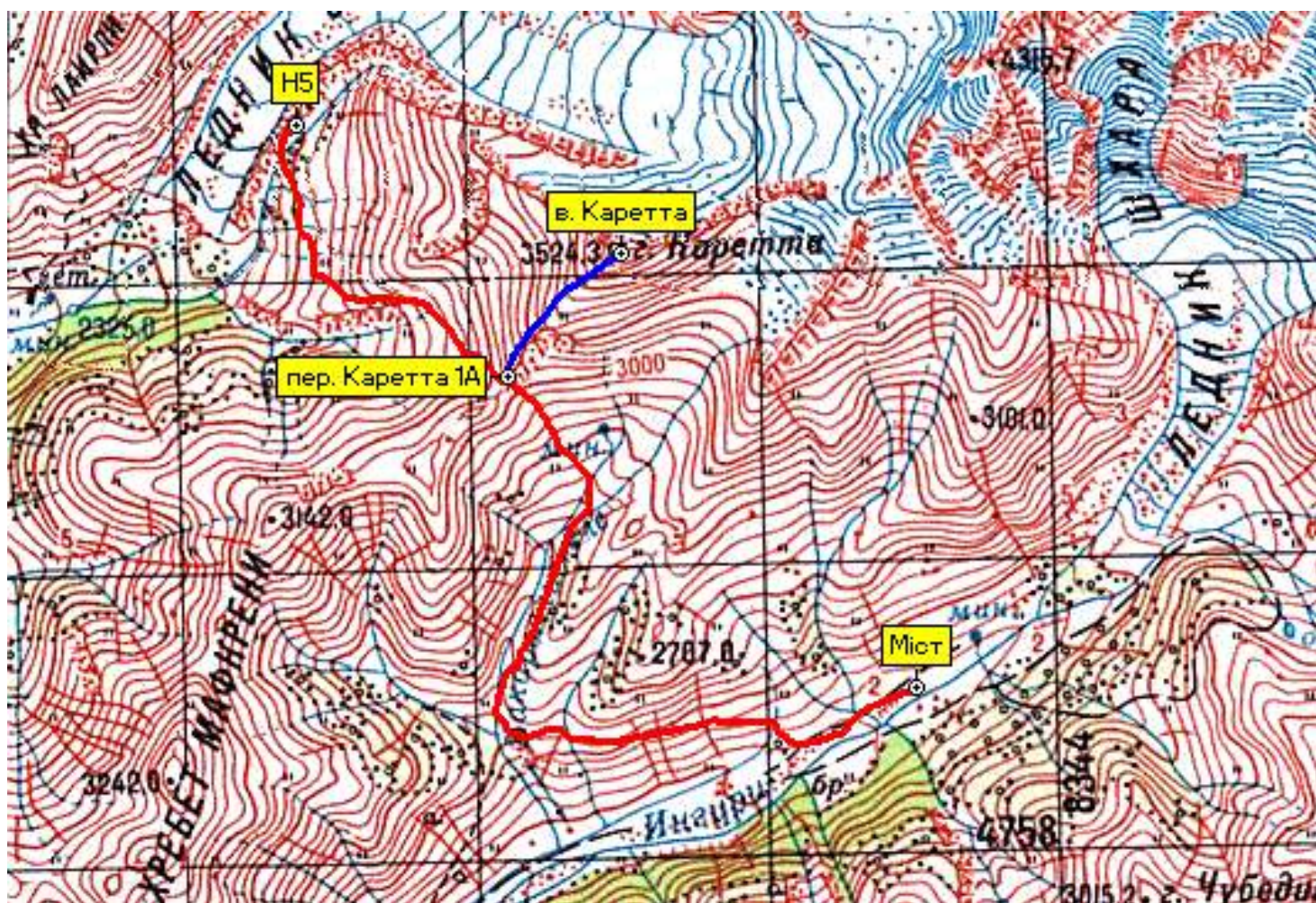

Фото 5.5. Пройдений шлях на карті

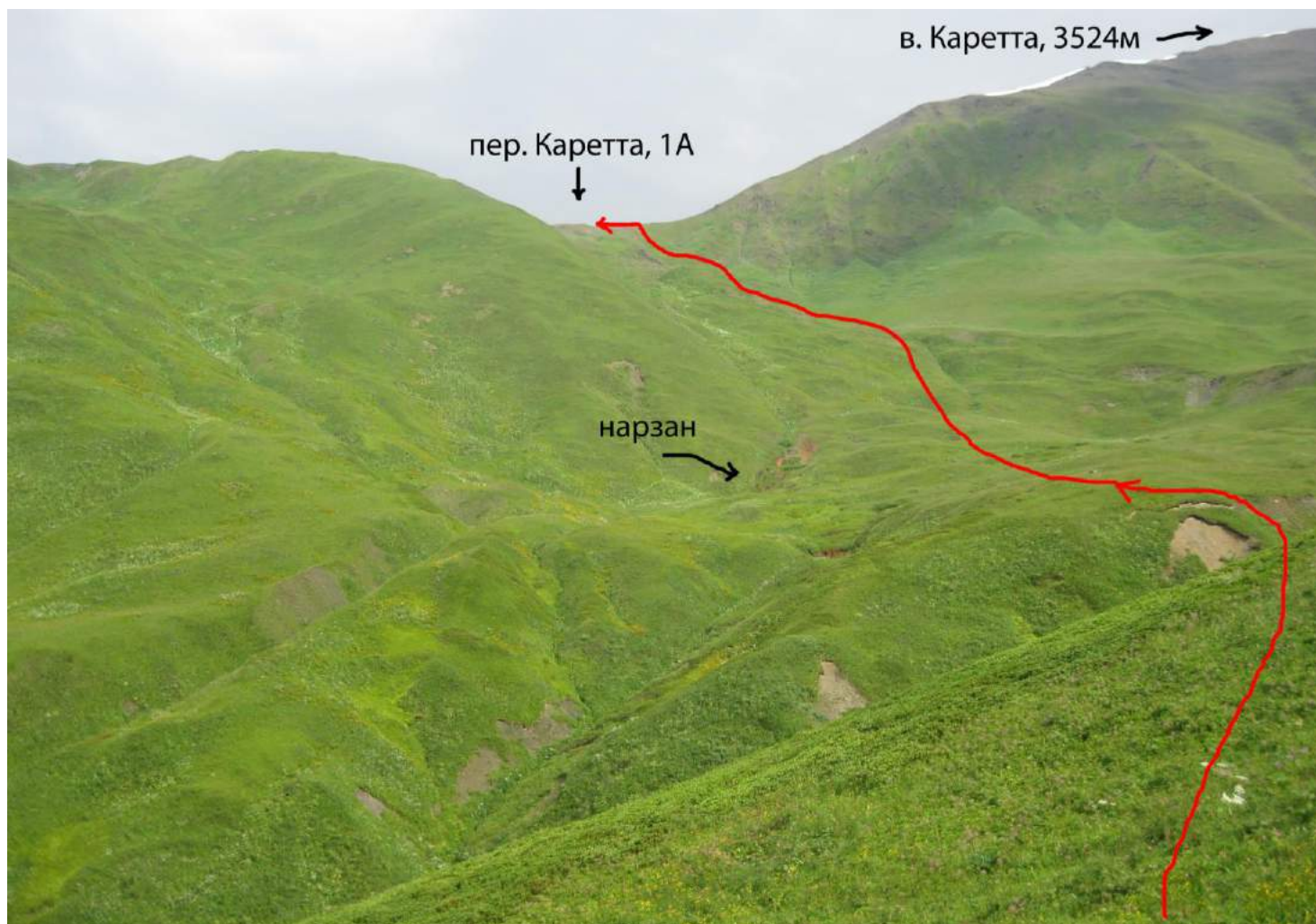

Фото 5.6. Шлях підйому на пер. Каретта

Фото 5.7. Початок підйому на пер. Каретта

Фото 5.8. На пер. Каретта. Вид в сторону льод. Зарешо-Халде.

Пообідавши на перевалі, вирушаємо радіально на в.Каретта. Підйом доволі простий: скельно-осипний схил до 20°.

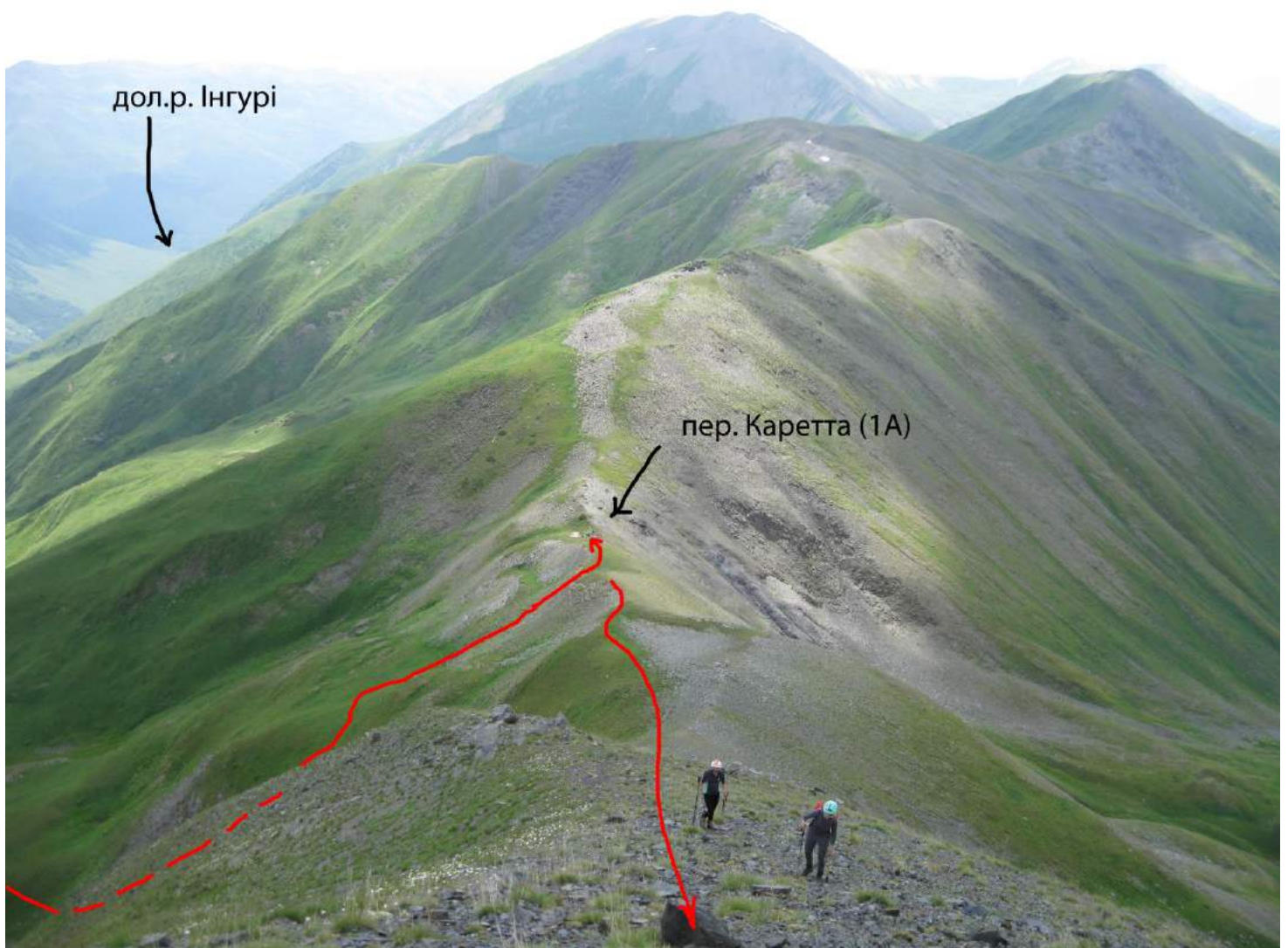

Фото 5.9. Початок підйому на в.Каретта

Фото 5.10. Підйом на в. Каретта

Ура! Нарешті знову сніг ☺

Фото 5.11. Сніговий надув на шляху до в.Каретта

Фото 5.12. На в.Каретта, 3524м

З в. Каретта добре видно пер. Південно-Халдейський 1Б. Згідно із запланованою ниткою маршруту, ми мали звідси на нього спуститись. Але порвані боти змінили наші плани.

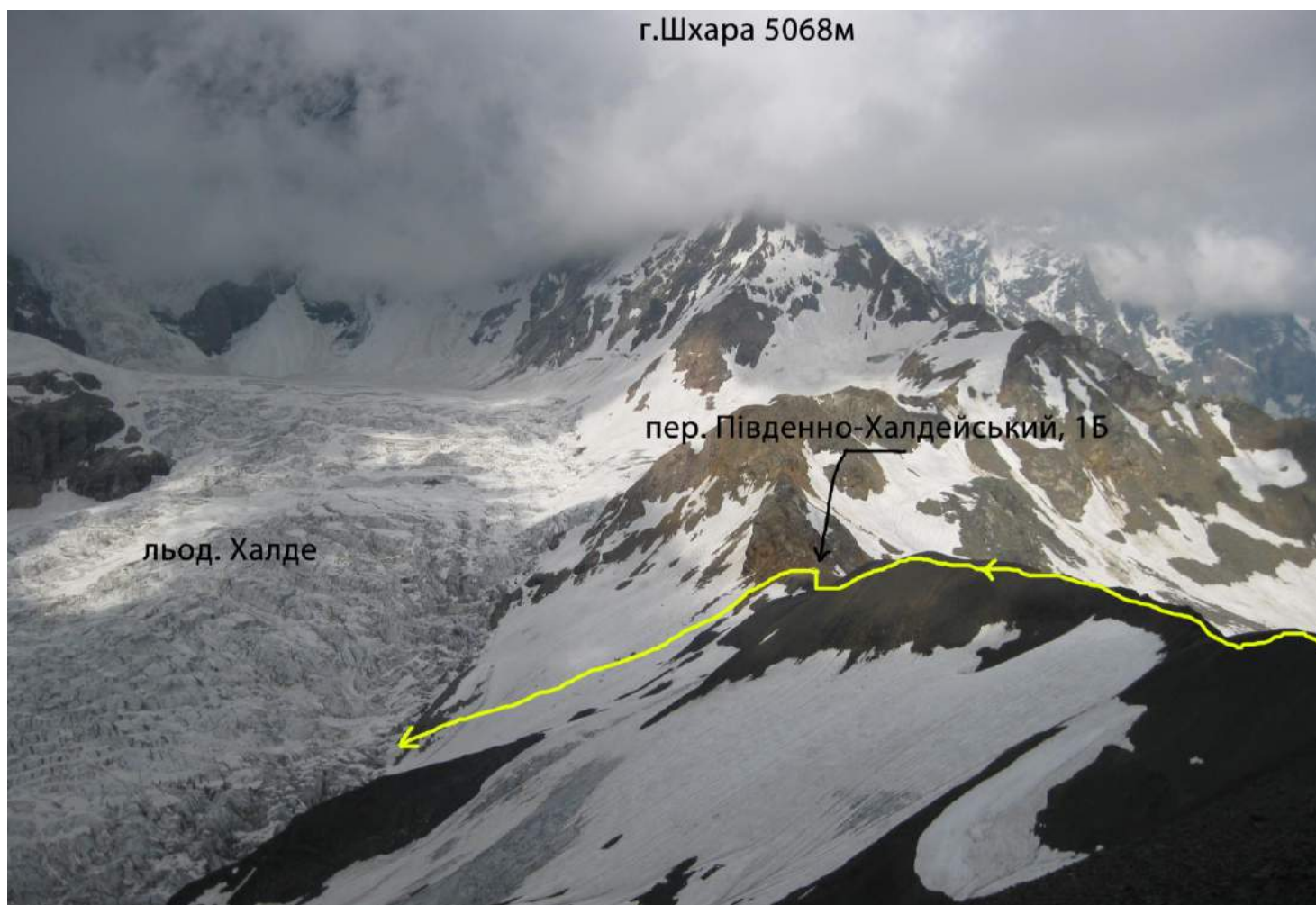

Фото 5.13. Запланований шлях. Вид з в.Каретта.

Повертаємось до пер. Каретта та починаємо спуск до м/н біля бічної морени льод. Зарешо-Халде

Фото 5.14. Спуск з пер. Каретта 1А

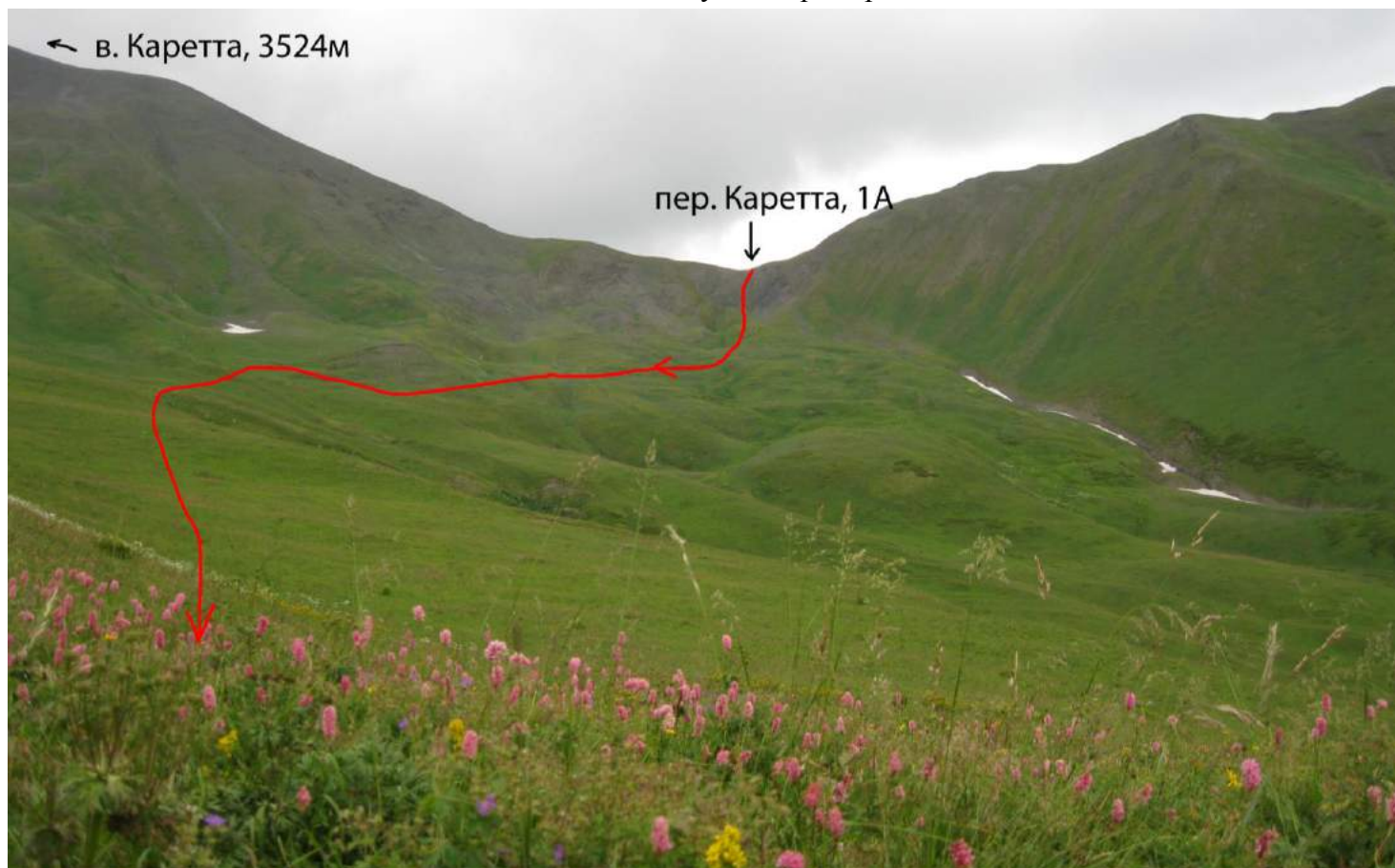

Фото 5.15. Спуск з пер. Каретта 1А

Стаємо на ночівлю біля бічної морени льод. Зарешо-Халде, 42°59'6.75"N, 43° 1'22.75"E.

День 6

Сьогодні в планах пер. Чхундер, н/к. Вранці перетинаємо морену льодовика Зарешо-Халде.

Фото 6.1. Рух по морені льод. Зарешо-Халде

Після осипного рельєфу нас зустрічає березова роща. Мабуть, тут ходять нечасто, бо пристойної стежки ми не знайшли. Перетинаємо розщину за один перехід.

Фото 6.2. Березова роща в дол.р. Халдесчала

Далі йдемо ледь помітною стежкою вздовж правого берега р.Халдесчал. Не доходячи 500м до будівель, майже одразу після нарзану, відходимо правіше від р.Халдесчал. Ледь помітна стежка, або, скоріше, просто сліди попередньої групи в траві, виводить нас до натоптаной тропи, що веде на пер. Чхундер. По дорозі на перевал зустрічаємо цілі натовпи туристів. Виявляється, це дуже популярне місце для одноденного трекінгу.

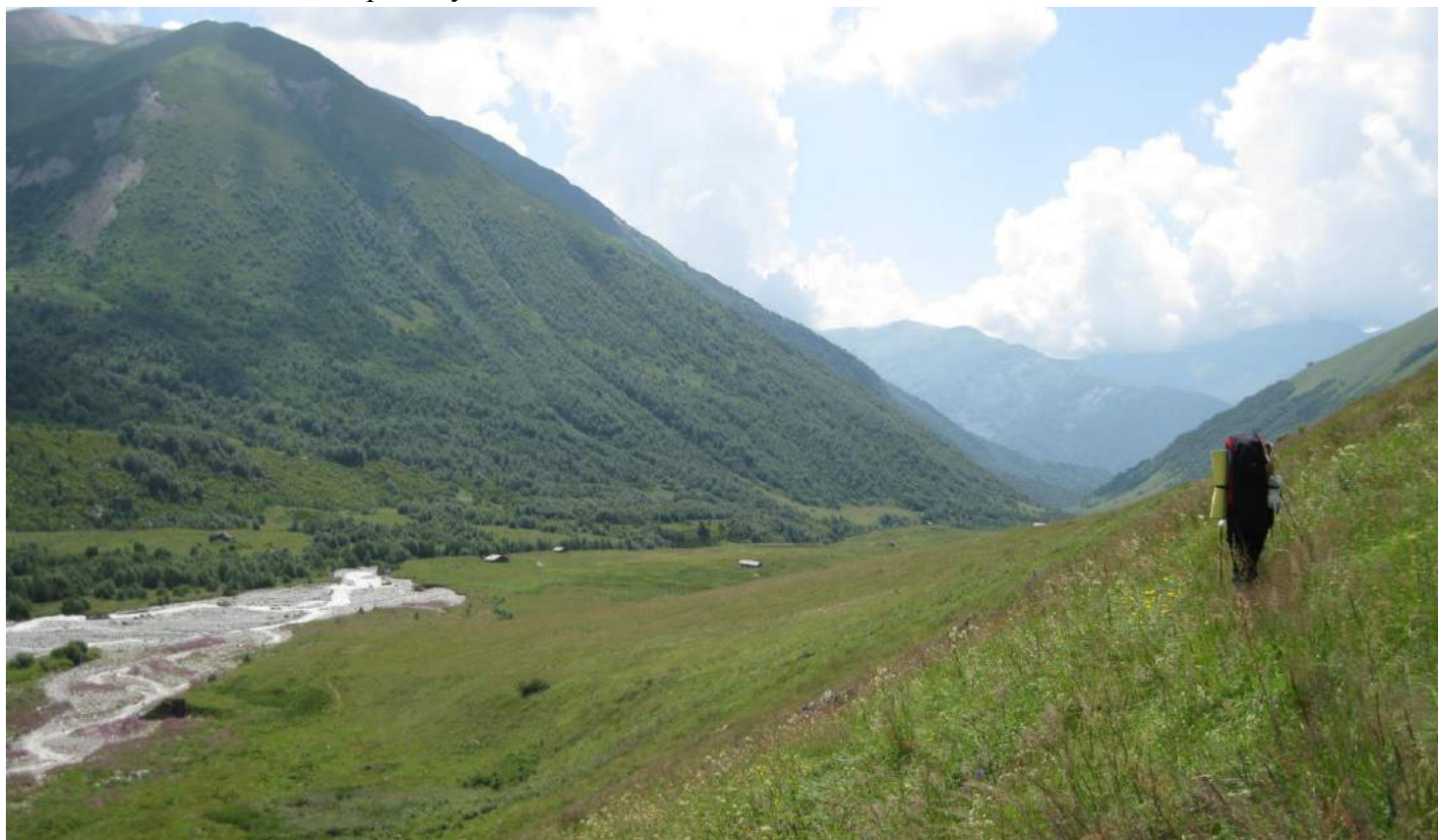

Фото 6.3. Шлях від р. Халдесчал до тропи на пер. Чхундер

Фото 6.4. На пер. Чхундер, н/к. Фото в сторону дол.р.Адишчала

Фото 6.5. Спуск з пер. Чхундер, н/к, в дол. р. Адисчала. Видно льод. Лаардад

Спускаємось до р. Адисчала. Ввечері вона занадто складна для броду, тож стаємо на ночівлю. Бродитимемо вже вранці. Координати місця ночівлі: 42°58'59.75"N, 42°58'13.84"E.

Фото 6.6. Сюрприиз 😊 І це вже друга пара взуття.

День 7

Переходимо р. Адишчала. Можна по одному або стіночкою.

Фото 7.1. Брід р. Адишчала

Далі – стежкою до с. Адіши, на якій нам пощастило зустріти Шуню і Женю, які вже збирались додому і погодились позичити нам пару ботів з підошвою. Поки чекали їх в Адіши, встигли продегустувати справжні місцеві хачапурі.

Фото 7.2. В с.Адіши

Відходимо від с.Адіши півтора переходи маркованою стежкою на с.Жабеші і стаємо на ночівлю.
Місце ночівлі: 43° 0'57.07"N, 42°53'35.67"E.

День 8

Продовжуємо йти маркованою стежкою. Проходимо гірськолижний курорт.

Фото 8.1. Гірськолижний курорт поряд із с.Жабеші.

Фото 8.2. Нам туди

Трохи промахуємось і спускаємось в сусіднє село поряд із Жабеші.

Фото 8.2. Спуск в с. Жабеші

В селі забираємо заброску і продовжуємо рух маркованою стежкою вздовж правого берега р. Твібер.

Фото 8.3. Стежка правим берегом р.Твібер

Погода псується. Ночуємо в закинутій будівлі. Координати: 43° 4'52.90"N, 42°52'35.83"E

Фото 8.3. Місце ночівлі

День 9

Фото 9.1. Чим далі, тим веселішою стає стежка

В 11:45 вийшли до місця злиття р.Зер і Твібер. Обід на березі озера. Розвідка броду через р.Зер. Перейти р.Зер виявилось дуже просто: її гирло широке та мілке. Бродимо після обіду і стаємо на ночівлю одразу після броду. Тепер в нас є час, щоб висушити взуття перед виходом на льод. Зер.

Фото 9.2. Брід р. Зер

Координати ночівлі: 43° 6'46.29"N, 42°51'56.20"E. Нам пощастило знайти готову площадку під намет.

Фото 9.3. Бівуак на березі р.Твібер

День 10-11

На 10-й день ми піднімаємось на льод. Зер для того, щоб в 11-й здійснити радіальне сходження на в.Бангурьян.

пер. Нюрміш (1Б, рад.) – в.Бангурьян (1Б альп., рад.)

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Центр. Кавказ	Хребти Светгар, Асмаши, Гвалда (південний відріг Башильтау)	дол.р.Твібер – дол.р.Мурквям	пер. Нюрміш	3600м	43° 6'18.12"N 42°48'41.40"E	2А (1Б – рад. з льод. Зер)	-	-
			г. Бангурьян	3837м	43° 5'58.90"N 42°48'34.68"E	1Б альп	-	-

- Загальний час проходження: 12год. 33хв. (від гирла р.Зер – до в. Бангурьян – до льод. Зер)
- Затрачено часу на підйом: 8год. 23хв., перепад висот 1490м.
- Затрачено часу на спуск: 4год. 10хв., перепад висот 1000м.
- Рухались з самостраховкою: 4год. 35хв., з одночасною страховкою: 6год. 48хв.
- Рухались з поперемінною страховкою: 0 , з перильною страховкою: 1год.
- Організовано пунктів страховки: 0.

7. Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	дов-жина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
гирло р.Зер – м/н на льод. Зер	2год. 55хв	2,1км	до 30°	+490м	трав'янисто-осипний, осипний	2год. 55хв, 2,1км, до 30°	-	-	-	-
м/н – пер. Нюрміш	3год. 20хв	5,4км	до 30°	+800м	відкритий та закритий льодовик, осипний (поверхнева морена)	45хв, 1,5км, полого	2год. 35хв, 3,9км, до 30°	-	-	-
пер. Нюрміш – г.Бангурьян	2год. 8хв	1,3км	до 30° (15м - 45°)	+200м	скельно-осипний, сніг	10хв, 150м, до 30°	1год. 28хв., 1,1км, до 30° (до 45°)	-	30хв, 50м, до 30°	-
г.Бангурьян - пер. Нюрміш	1год. 45хв	1,3км	до 30° (15м - 45°)	-200м	скельно-осипний, сніг	10хв, 150м, до 30°	1год. 5хв., 1,1км, до 30° (до 45°)	-	30хв, 50м, до 30°	
пер. Нюрміш – м/н на льод. Зер	2год. 25хв	5,4км	до 30°	-800м	відкритий та закритий льодовик, осипний (поверхнева морена)	45хв, 1,5км, полого	1год. 40хв, 3,9км, до 30°			

- При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:
 - групове: мотузки, петлі.
 - індивідуальне: каска, льодоруб, кішки, система, карабіни, страхувальний пристрій, прус.

9. Рекомендовані місця для ночівлі: біля злиття р.Зер і Твібер є зручні місця для ночівлі з обох берегів Зера. Можна ночувати на льод. Зер (наша ночівля - $43^{\circ} 6'15.58''N$, $42^{\circ}51'1.84''E$ - під пер. Уфімський, перед поворотом льодовика). Є площадка для ночівлі на пер. Нюрміш.

10. Перевал пройдено: 11.08.2016.

11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: без опадів, вітер слабкий.

12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: рух в зв'язках по закритому льодовику. Командні перила на скельному гребені перед г. Бангурьян.

13. Потенційна небезпека та засоби безпеки: небезпека зриву та скидання каміння на осипному схилі при підході до льод. Зер. Необхідна самостраховка льодорубом. Небезпека потрапити в тріщину на льод. Зер. На відкритих ділянках потрібно рухатись в кішках із самостраховкою льодорубом, на закритих – рух в зв'язках. Небезпека зриву на скельному гребені перед г. Бангурьян. Необхідні командні перила.

Вранці 10-го дня вирушаємо з м/н на лівому березі Зера біля злиття р.Зер і Твібер. Для виходу на льод. Зер потрібно піднятися по трав'янисто-осипному схилу, який переходить в осипний. Крутизна до 30° . Під час руху тримаємось лівого борта. Загальний набір висоти до наступного м/н на льод. Зер – 490м.

Фото 10.1. Вихід до льод. Зер.

Фото 10.2. Підйом до льод. Зер

Фото 10.3. Вихід на морену льод. Зер.

Стаємо на ночівлю під пер. Уфімський, 1Б. Він буде нашою наступною перешкодою. Сьогодні в нас полуднівка, тож є час на тренування. Ходимо в зв'язках, освоюємо кішки, крутимо бури.

Фото 10.4. Тренування

Фото 10.5. Вигляд з м/н на пер. Уфімський, який пройдемо пізніше.

Вранці 11-го дня погода кепська. Йде дощ, і нема впевненості, що зможемо дійти до вершини за таких погодних умов. Але до пер. Нюрміш дійдемо точно, тож вирушаємо. Дощ поступово стихає, після двох переходів припиняється зовсім. Небо поступово прояснюється.

Проходимо один перехід по серединній поверхневій морені. Далі – одягаємо кішки та зв'язуємось. Місцями льодовик відкритий, місцями – закритий. Є багато тріщин, які потрібно обходити або переступати. Більшість тріщин – невеликі. Йдемо, тримаючись лівого борта льодовика.

Фото 11.1. Шлях на в. Бангурьян

Фото 11.2. Підйом на пер. Нюрміш

Фото 11.3. Підйом на пер. Нюрміш

О 10:40 вийшли на перевал. Знайшли записку запорожців, з якими зустрічались раніше в дол. р. Твібер. Погода вже значно краща.

Фото 11.4. На пер. Нюрміш. Фото в ст. льод. Мурквям.

Група туристів т/к «Горизонт»	
г. Запоріжжя Україна	
в кількості <u>6</u> человек, совершая горный поход	
<u>III</u> категории сложности, вышла к туру на перевал	
со стороны <u>Нюрмисы</u>	<u>(2А, 3606)</u>
Метеословия: <u>обычно, небольшая</u>	
<u>ветерок</u>	
Состояние группы: <u>отличное</u>	
Группа продолжает движение в направлении:	
<u>из Зери на пер МАДИ</u>	
Движение по маршруту от тура начато: в <u>18⁰⁰</u> ч.	
<u>«12» 01</u> 2016 г.	
Снята записка группы <u>из клуба «VUЖК»</u>	
от <u>«11» 02</u> 2016 г. под руководством	
<u>Юрия Горудас</u>	
Руководитель группы <u>Нюрмисы А.В.</u>	
(8 и 02)	
Маршрутная книжка № <u>36/16</u>	
Адрес: Украина 70002 г. Вольнянск Запорожской обл.	
пер. Цветочный 4 моб. +380666453401	
Нагорный Лев Иванович	

Фото 11.5. Перевальна записка

Фото 11.6. Шлях пер. Нюрміш – г.Бангурьян, 1Б альп

З'їдаємо банку ананасів і об 11:12 вирушаємо на вершину ☺

Фото 11.7. Шлях на в. Бангурьян

Обходимо невелику скелю справа по сніжнику. Йдемо по скельно-осипному рельєму по самому краю. Коли це стає небезпечним через можливість зірватись, переходимо на сніжник.

Підйом на сніжник крутенький, 45°. Але дуже короткий, до 15м. Тому ми проходили його в зв'язках. Довжина схилу дозволяє проходити його по одному, але, можливо крайнім в зв'язках доведеться перев'язатись на пару метрів, щоб бути трохи далі один від одного.

О 12:40 виходимо на початок скельно-осипного гребеню, що веде до вершини, довжиною до 200м. Гребінь проходиться просто, але є небезпека зриву. Провішуємо одну мотузку на найбільш небезпечній ділянці. Решту шляху проходимо з с/с льодорубом.

Фото 11.8. Вийшли на гребінь

Фото 11.9. Гребінь перед в. Бангурьян. Вид в ст. льод. Зер

На фото 11.10 жовтим кольором показано рух по перилам, червоним – з с/с льодорубом.

Проходження всього гребеню зайняло 40хв. На вершину піднялись о 13:40. Зняли записку клубу «Восхождение» м. Єкатеринбург. На вершині є пам'ятна табличка М. Хергіані.

г. Бангурьян, 3837м

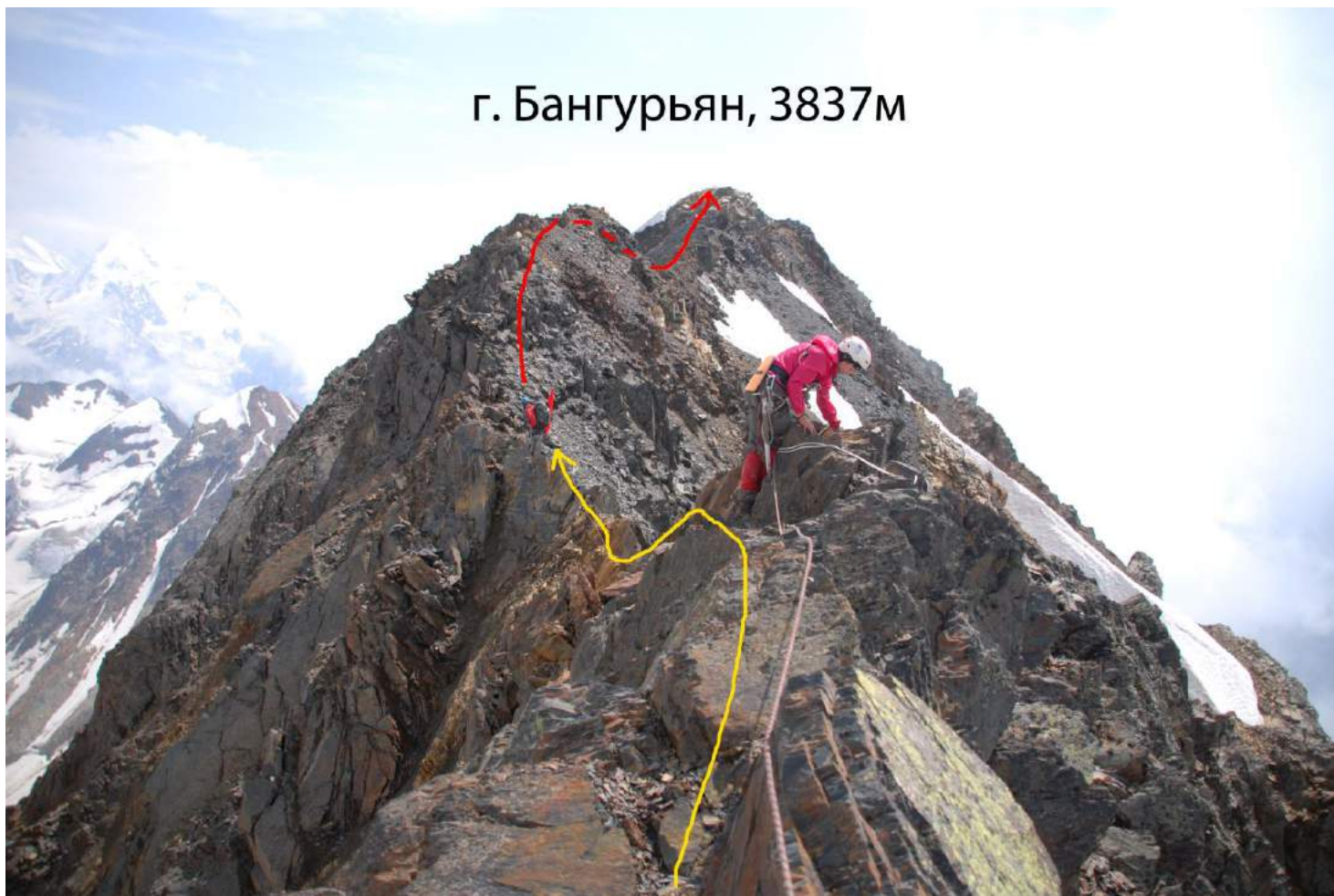

Фото 11.10. Гребінь перед в. Бангурьян

г. Бангурьян, 3837м

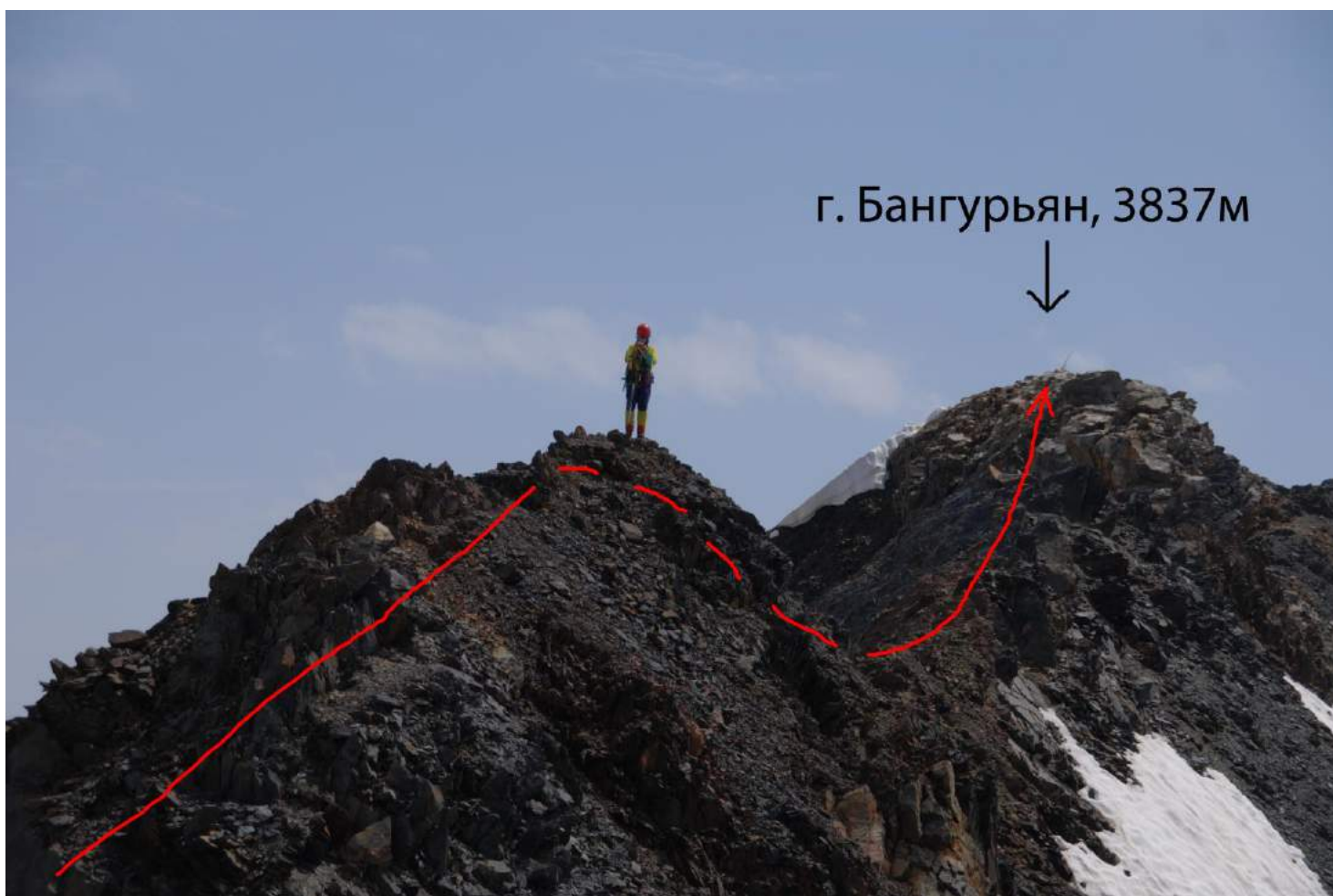

Фото 11.11. Гребінь перед в. Бангурьян

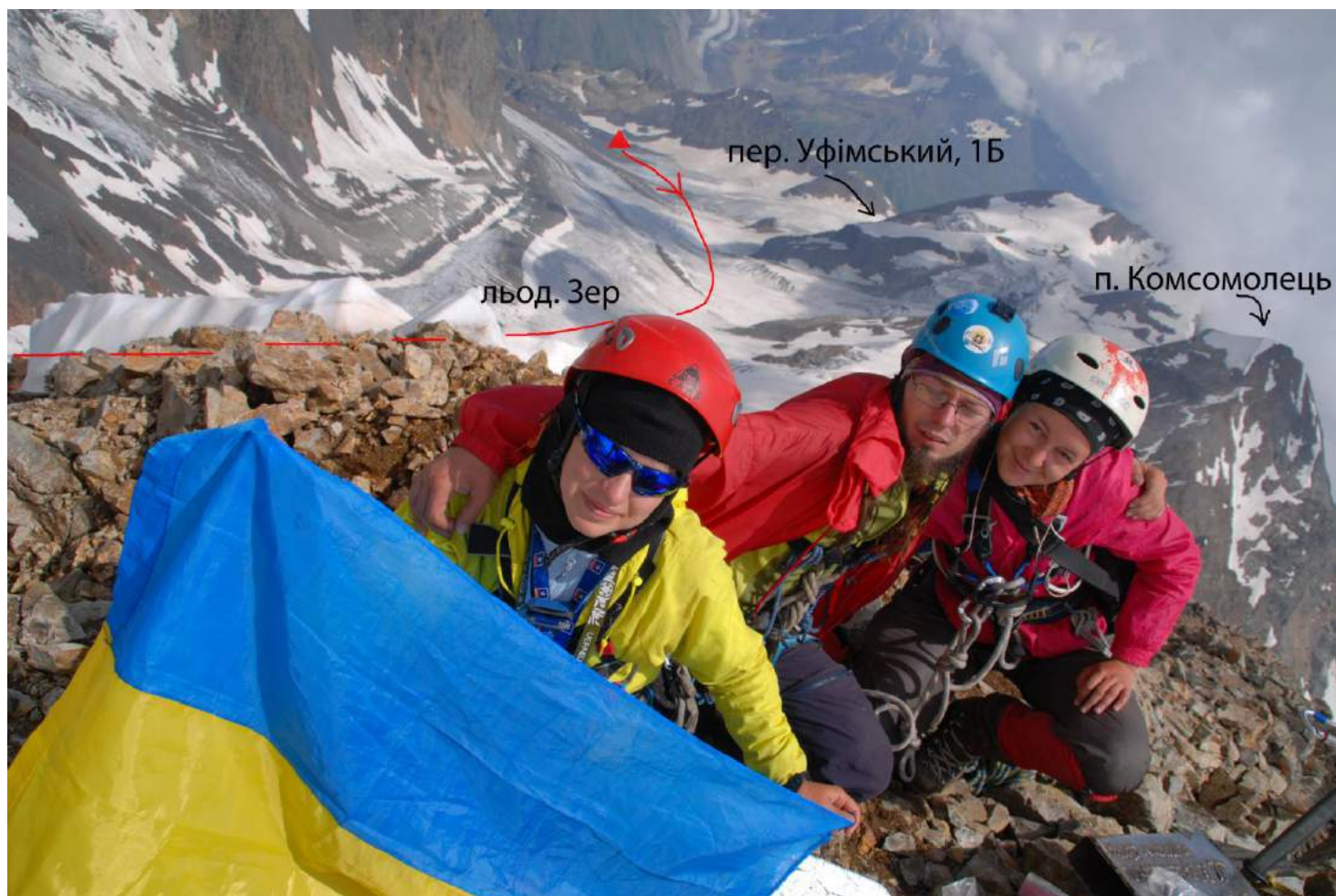

Фото 11.12. Контрольне фото на в.Бангуриян

Фото 11.13. Ще одна спроба контрольного фото

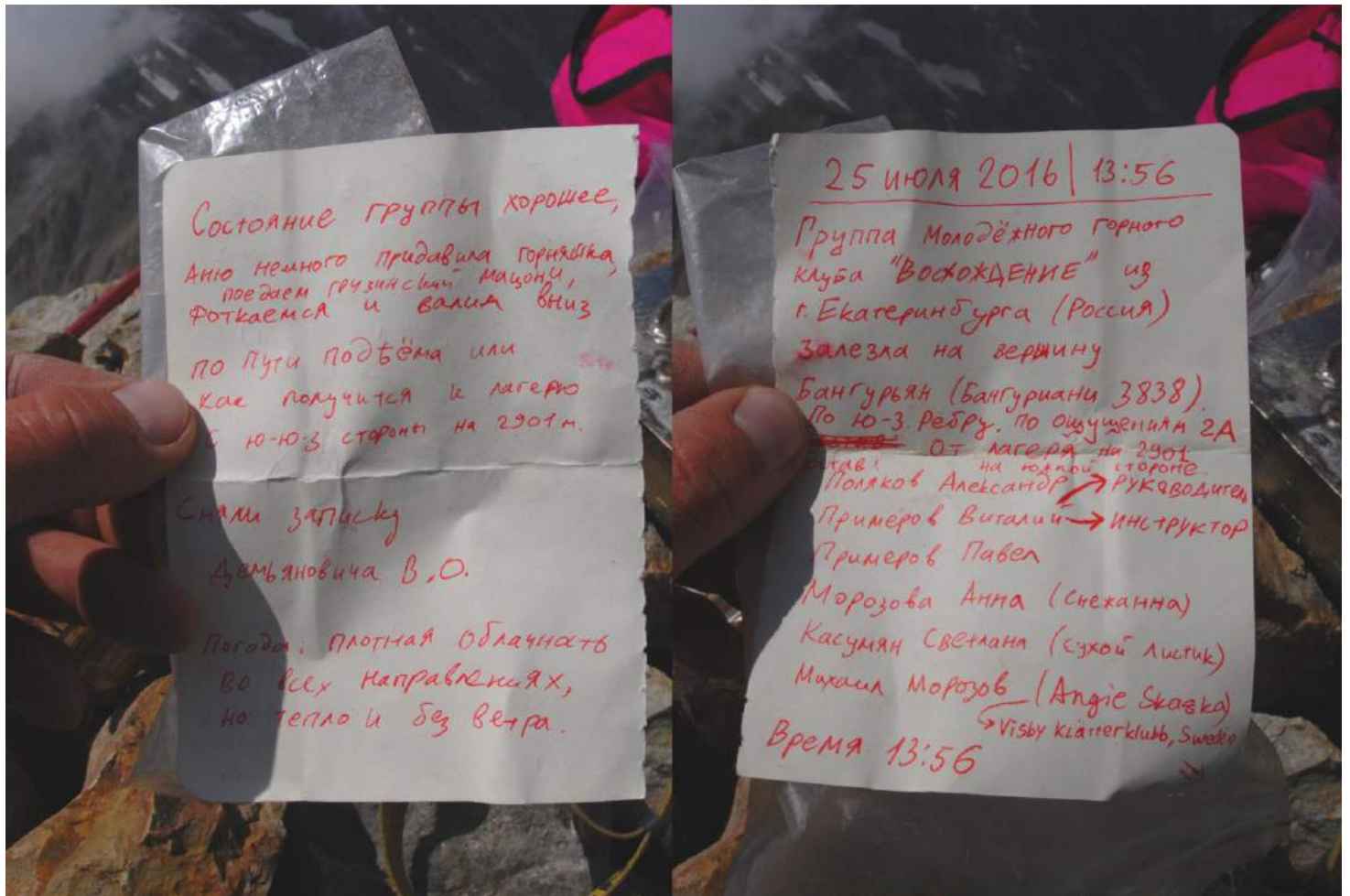

Фото 11.14. Вершинна записка

Фото 11.15. Пам'ятна табличка.

Фото 11.16. Знахідка ☺

О 14:20 починаємо спуск за тим самим маршрутом. Після проходження гребня, пробуємо спускатись до пер. Нюрміш не по краю обриву, а по льод. Мурквам. Пройшовши по ньому менше 200м, повертаємось назад до обриву. Шлях по льодовику виявився небезпечним через велику кількість тріщин, прихованих під снігом.

Фото 11.17. Спроба йти по льодовику Мурквам

О 16:35 повертаємось на пер. Нюрміш. Обідаємо.

Фото 11.18. Обід на пер. Нюрміш.

Фото 11.19. Спуск з пер. Нюрміш

Спускаємось тим самим шляхом до м/н на льод. Зер. Під вечір знову почався дощ.

Фото 11.20. Наш бівак. (фото з попереднього дня)

Фото 11.21. Шлях на карті Google Earth

Фото 11.22. Шлях на карті.

День 12

пер. Уфімський (1Б)

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Центр. Кавказ	Зребет Гвалда	льод. Зер – дол.р.Твібер	Уфімський	3120 м	43°5'34.24"N 42°51'12.21"E	1Б	-	-

- Загальний час проходження: 6год. 35хв. (від м/н на льод. Зер до с. Лакірі)
- Затрачено часу на підйом: 1год. 20хв., перепад висот 380м.
- Затрачено часу на спуск: 5год. 15хв., перепад висот 1450м.
- Рухались з самостраховкою: 2год. 35хв., з одночасною страховкою: 0.
- Рухались з поперемінною страховкою: 0 , з перильною страховкою: 0.
- Організовано пунктів страховки: 0.

7. Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	дов-жина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
м/н на льод. Зер – пер. Уфімський	1год. 20хв.	2,6км	до 30°	+380м	відкритий льодовик	1год. 20хв., 2,6км, до 30°	-	-	-	-
пер. Уфімський – під пер. зльотом	1год. 15хв	1км	до 35°	-300м	трав'янисто-осипний,	1год. 15хв., 1км, до 35°	-	-	-	-
під пер. Зльотом – с.Лакірі	4год.	10,2км	до 15°	-1150м	трав'янистий схил, потім стежка	-	-	-	-	-

- При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:
- індивідуальне: каска, льодоруб, трек. палиці.
- Рекомендовані місця для ночівлі: біля злиття р.Зер і Твібер є зручні місця для ночівлі з обох берегів Зера. Можна ночувати на льод. Зер (наша ночівля - 43° 6'15.58"N, 42°51'1.84"E - під пер. Уфімський, перед поворотом льодовика)
- Перевал пройдено: 18.08.2016.
- Метеорологічні умови при проходженні перевалу: ясно, безвітряно.
- Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: рух із с/с льодорубом на відкритому льодовику та льодорубом на трав'янисто-осипному схилі.
- Потенційна небезпека та засоби безпеки: небезпека зриву та скидання каміння на осипному схилі. Необхідна самостраховка льодорубом.

О 8:25 виходимо з місця ночівлі на льод. Зер. О 10:00 піднялись на перевал. Рухались по відкритому льодовику з с/с льодорубом без зв'язок. Підійшовши до закритої частини льодовика (зверху), підійшли під правий борт (маневруючи між ділянками льоду та снігу), і далі рухались по краю сніжника і по каменях з с/с льодорубом.

Фото 12.1. Шлях підйому на пер. Уфімський (фото зроблене в день 10)

Фото 12.2. Рух під правим бортом

Фото 12.3. Шлях підйому на пер. Уфімський

Фото 12.4. Шлях підйому на пер. Уфімський

Фото 12.5. Група на пер. Уфімський

Фото 12.6. Шлях спуску з пер. Уфімський

Фото 12.7. Шлях спуску з пер. Уфімський

Після спуску під перевальний зліт траверсуємо схил, щоб вийти на стежку в с. Лакірі, яку було видно з перевалу. Погода стрімко псується, видимість погіршується. Не бачачи стежки йти немає сенсу, тож робимо обід.

Фото 12.8. Обід в тумані десь між пер. Уфімським і стежкою в с.Лакірі

Після обіду розвіднюється. Виходимо на стежку і спускаємось по ній в с. Лакірі. Стежка дуже мальовнича, проходить вздовж скельних скидів.

Фото 12.9. Стежка в с. Лакірі.

Стаємо на ночівлю на галявині біля річки, прямо перед с.Лакірі. А тим часом, ще один сюрприз:

Фото 12.10. Сюрприз

В нагоді стають кросівки, знайдені в дол.р.Твібер.
Від місця ночівлі бігаємо за заброскою в с.Жабеші.

Фото 12.11. Місце ночівлі – галявина перед с. Лакірі

Фото 12.12. Супровід

День 13

Сьогодні спускаємось в Местію і під'їжджаємо в Мазері на авто. В с.Лакірі йде ґрутнова дорога, далі – асфальтована.

Фото 13.1. Мальовничий шлях в с.Лакірі

Фото 13.2. Дорога в Местію

Фото 13.3. В Местії

Фото 13.4. Обзаводимися «новим» взуттям в місцевому секонді

Фото 13.5. Переїзд в Мазері

Під'їжджаємо аж до моста. За 2 переходи дістаємось прикордонної застави.

Фото 13.7. Останній міст перед заставою (не той, до якого під'їхали)
Розбиваємо табір прямо біля прикордонників і йдемо подивитись на водоспади.

Фото 13.8. Ушбинський водоспад

День 14

Виходимо рано, о 5:40, щоб встигнути перебродити р. Долра зранку. О 7:40 підходимо до місця злиття р.Долра і р.Квіш. Після того, як спроба перебродити стіночкою завершилась купанням, вішаємо навісну переправу. Перейти стіночкою можна, якщо вміти, але наша група достатнього досвіду не мала.

Фото 14.1. р.Долра в найширшому місці.

Фото 14.2. Навісна переправа через р. Долра

Ночуємо біля злиття р. Долра і Квіш. В наступний день радіально сходимо на пер. Три Красуні, 1Б.

День 15

пер. Три Красуні (1Б, рад.)

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Центр. Кавказ	південніше ГКХ	льод. Долра - р. Долра, обхід язика льод. Долра	пер. Три Красуні	3275 м	43° 9'19.84"N 42°32'38.29"E	1Б	-	-

- Загальний час проходження: 6год. 50хв. (радіально від місця злиття р. Долра та р. Квіш)
- Затрачено часу на підйом: 4год., перепад висот 970м.
- Затрачено часу на спуск: 2год. 50хв., перепад висот 970м.
- Рухались з самостраховкою: 4год. 35хв., з одночасною страховкою: 0.
- Рухались з поперемінною страховкою: 0, з перильною страховкою: 0.
- Організовано пунктів страховки: 0.

7. Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	дов-жина (м)	кру- тизна (град.)	пер- епад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організова- них пунктів страховки
						самостра- ховкою	одночас- ною	попере- мінною	периль- ною	
дол.р.Долра – пер.Три Красуні	4год.	4,3км	до 35°	+970м	трав'янисто- осипний, осипний	4год., 4,3км, до 35°	-	-	-	-
пер.Три Красуні – дол.р.Долра	2год. 50хв	4,3км	до 35°	-970м	трав'янисто- осипний, осипний	2год. 50хв., 4,3км, до 35°	-	-	-	-

- При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:
- індивідуальне: каска, льодоруб, трек. палиці.
- Рекомендовані місця для ночівлі: біля злиття р.Квіш і Долра зі сторони пер. Три Красуні. Неподалік є струмок з питною водою (координати струмка: 43° 8'7.86"N, 42°32'36.60"E). Ще одне зручне місце – прикордонна застава (43° 7'22.71"N, 42°35'20.25"E).
- Перевал пройдено: 21.08.2016.
- Метеорологічні умови при проходженні перевалу: ясно, безвітряно.
- Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: рух із с/с льодорубом.
- Потенційна небезпека та засоби безпеки: небезпека зриву та скидання каміння на осипному схилі. Необхідна самостраховка льодорубом.

Вранці провішуємо перила через р. Долра та ховаємо рюкзаки між камінням.

На шляху від р. Долра до нижнього водоспаду під перевалом доля радує нас чорницею.

Фото 15.1 – чорниці під пер. 3 Красуні

Фото 15.2. Натягуємо переправу через р.Долра

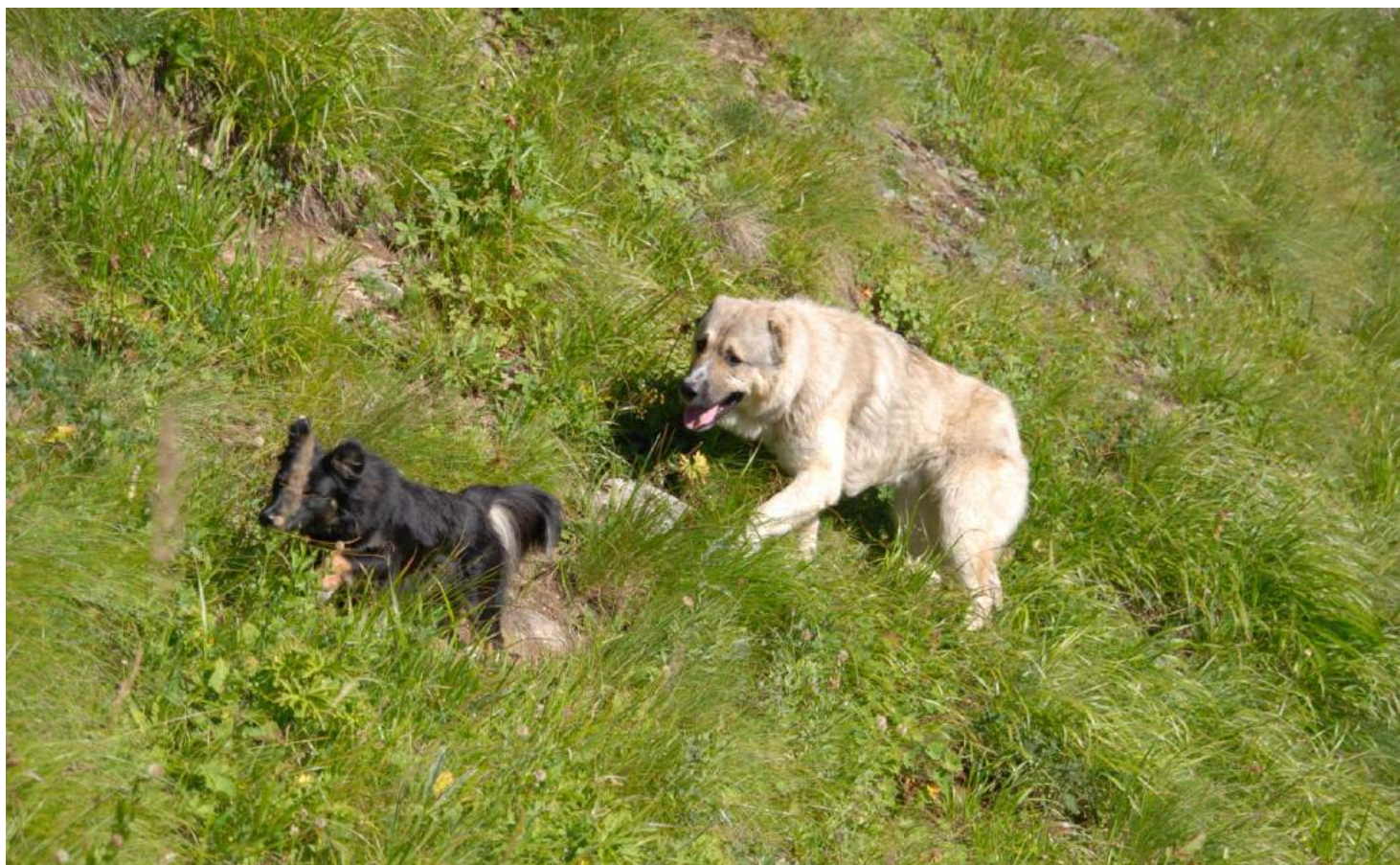

Фото 15.3. Собачки супроводжують нас та сподіваються на ковбасу

Фото 15.4. Нижній водоспад під пер. 3 Красуні

Піднімаємось на перевал шляхом групи т/к Університет під керівництвом Триліса (2014р).

За перехід обходимо нижній водоспад зліва по крутим (35°) трав'янистим полицям з виходами скель. Після виположення, йдемо майже по руслу струмка під ригель з наступним водоспадом, який обходимо по осипному кулуару справа по ходу. Наступну водоспадну сходинку обходимо нескладними скелями справа по ходу.

Спускались дещо іншим шляхом, трохи лівіше. На фото 15.5 шлях туди позначений червоним, шлях назад — жовтим.

Фото 15.5. Шлях на пер. 3 Красуні (фото з виположення вище нижнього водоспаду)

Фото 15.6. Обхід верхньої водоспадної сходинки скелями.

Фото 15.7. На пер. Три Красуні. На фото – три красуні і два красеня.

Фото 15.8. На в. 3244м поряд з пер. Три Красуні. Видно г. Ушба.

Фото 15.9. Спуск з пер. Три Красуні

Фото 15.10. Спуск з пер. Три Красуні

Біля 18ї повертаємось до переправи. Переправляємось та за два переходи повертаємось до прикордонної застави, де знову ночуємо.

Фото 15.11. Переправа через р.Долра.

Можливо, при підході до пер. Три Красуні з дол.р.Долра, було б зручніше пройти на 1км вище лівим берегом р.Долра, і бродити її під самим перевальним злетом. З підйому на перевал річка в цьому місці виглядає зручнішою для броду. На фото 15.12 червоним позначений наш шлях, жовтим пунктиром – зручніший шлях.

Фото 15.12. Зручне місце для броду р.Долра. Вид з підйому на пер. Три Красуні

День 16

Спускаємось ґрунтовою, а потім асфальтованою дорогою від прикордонної застави до траси.

Фото 16.1. Вихід з прикордонної застави

Фото 16.2. Фінішна пряма

Фото 16.3. Зупинка на трасі. Фініш.

Ура, ми на фініші! Пройшли весь маршрут у повному складі. З пригодами, звісно. Тут можна сісти на автобус, але ми обираємо автостоп і прямуємо в Батумі ☺

3.1. Розрахунок категорії складності походу

Категорія трудності	Характеристика перешкоди	Число перешкод/бали
		II
1	2	4
	1.Переправа	
Н/К (найпростіша)	Зер Переправи через річки з невеликою швидкістю течії (не більше 0,5 м/с); глибина 0,5-0,6 м; переходи по колоді або вброд при ширині потоку менше 5 м.	1/0,5 4/2
1А (проста)	р. Адішчала Переправи через річки шириною 6-20м; течія середня (біля 1,5 м/с); глибина до 0,8 м. Організація пере-прави вимагає зусиль не менше 3-4 чоловік.	1/1 3/3
1Б (середня)	р. Долра Переправа через річки шириною більше 20 м; швидкість течії вище середньої (до 2 м/с); глибина більше 0,8 м. Необхідне маневрування групи відносно основного напрямку при броді. Необхідна робота всієї групи; частина групи страхує.	1/1 (як 1А)
1	2	4
<u>Максимальна сума балів за перешкоди всіх категорій, які зараховуються</u>		2,5
	2.Перевал	
Н/К	пер. Чхундера	2 бала
1А	пер. Каретта	4 бала
1Б	пер. Уфімський, пер. 3 Красуні пер. Нюрміш	3/12 (як 1А)
<u>Максимальна сума балів за перешкоди</u>		18 (в залік – 6)
	3.Вершина	
Н/К	Не менше 300 м перепаду висот, рух ускладнений обсіпами, рослинністю, легкими скелями	1/4
1А	в. Каретта	4 бала (як н/к)
1Б	в. Бангурьян	1/4 (як н/к)
2А	За чинною класифікацією	
<u>Максимальна сума балів за перешкоди</u>		8 (в залік – 4)
	4.Траверс гребеня	
Н/К	Лісистий, осипний, сніговий. Схил вздовж гребеня 15-20°, довжина траверсу не менше 3 км.	1/4
1А	хр. Чубедиші Трав'яний, осипний, сніговий, ділянки легких скель, індивідуальна страховка, схил вздовж гребеня 20-25°, довжина не менше 2 км.	4 бала 1/5

		4
1	2	4

Категорія трудності перешкоди	Характеристика перешкоди	Довжина перешкоди (км)/бали
		II
1	2	4
1. Рослинний покрив		
Н/К (ліс легкопро- хідний)	Спуск в с.Ушгулі – 1,2 км	0,24 бала
	Дол. р. Інгурі – 3,1 км	0,62 бала
	дол. р. Долра 8,3км	1,66 бала
1А (ліс середн. прохідн.)	Наявність підліску і ділянок, які густо заросли	12/5
	Березовий гай в дол. р. Халдесчала (1,8 км)	0,75 бала
1Б (високо- трав'я)	Спуск в с.Ушгулі — по хащах рододендрону – 1,81 км	0.75 бала
	Сховані у траві нерівності схилу, поглиблення, каміння, крутизна схилу не менше 20°	12/5
<u>Максимальна сума балів за перешкоди всіх категорій, які зараховуються</u>		4 бала
Снігова ділянка		
1А (середній покрив)	Перед г. Бангурьян + зворотній шлях 3,12 км	6,24 бала
	Підйом на пер. Уфімський 0,36 км	0,72 бала
	Набряклий або нещільний сніговий покрив глибиною 0,5-0,6 м і більше	2/4
<u>Максимальна сума балів за перешкоди</u>		6,96 бала
3. Осипи, морени		
Н/К (дрібна, полога)	Каміння невелике, крутизна схилу 15-20° дол. Р. Твібер (перед льод. Зер) (4,3км)	2,15 бала
		20/10
1А (середня, полога)	тр. Хр. Чубедиші (5,2км) спуск з пер. Вахушті (1А) (2км) сходження на пер.Каретта і в.Каретта (2,4+3,4км) льод. Зарешо-Халде (2км) підйом до льод. Зер (2,4км) спуск з пер.Уфімський (1,2км) пер. 3 Красуні (2,2+2,2км)	34,5 бала
	Каміння “живе” розміром до 1 м, крутизна схилу до 25°, індивідуальна страховка	4/6
1Б(дрібна, крута)	Гребінь г. Бангурьян + зворотній шлях 0,432 км пер. 3 Красуні (0,35+0,35км)	2,26 бала
	Осипи “живі”, крутизна 30-40°	2/4
1	2	4

<u>Максимальна сума балів за перешкоди</u>		38,9 бала (в залік -20)
	6.Льодова ділянка	
1Б (глетчер-ний лід)	Льод. Зер (Нюрміш + зворотній шлях) 6,312 км Підйом на пер. Уфімський 1,356 км Лід з рівною поверхн.	3,6 бала (як 1А) 0,77 бала
<u>Максимальна сума балів за перешкоди</u>		4,37 бала

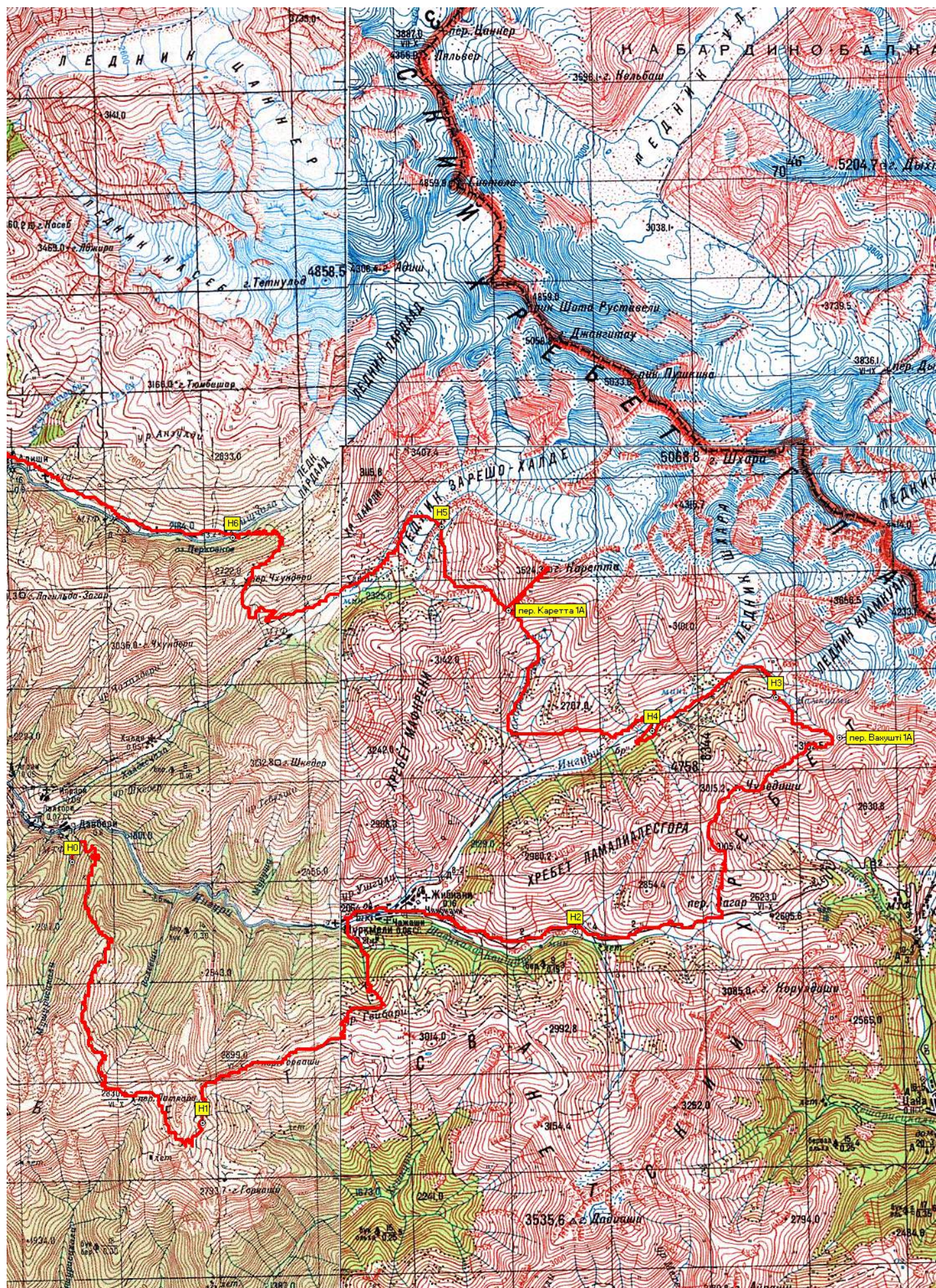
Таблиця параметрів маршруту

№	Показник маршруту	Бали
1	Тривалість маршруту (t), днів	16
2	Довжина маршруту (l), км	160,2
3	Максимальна кількість балів за локальні перешкоди (ЛПmax)	42,2
4	Бали за локальні перешкоди (ЛП), що йдуть у залік	6
5	Бали за протяжні перешкоди(ПП), що йдуть у залік	20
6	Географічний показник (Г)	3
7	Автономність (А)	0,2
8	Коефіцієнт перепаду висот (К)	2,24
9	Загальна кількість балів, що були набрані маршрутом (КС)	27,34

3.2. Картографічний матеріал:

4.1 Список літератури, туристських звітів та інших джерел інформації.

4.1.1 Звіти

- 1) Отчет о пешеходном туристском спортивном походе 2 категории сложности с элементами 2 к.с. горного похода по Сванетии (Центральный Кавказ) совершенном с 20 августа по 2 сентября 2014 г. Руководитель группы: Саков Роман Петрович
- 2) З В І Т про гірський туристський спортивний похід першої категорії складності по Грузії (Центральний Кавказ), здійснений з 09 до 17 серпня 2013 року. Керівник групи – Примак Віталій Олександрович
- 3) Отчет о горном туристском спортивном походе третьей категории сложности по Центральному Кавказу (Грузия, Сванетия) совершенном с 28 июня по 12 июля 2014 г. Руководитель группы: Гаркович Надежда Васильевна. <https://www.tkg.org.ua/node/22022>
- 4) ОТЧЕТ о горном походе третьей категории сложности по Кавказу (Грузия, Сванетия, Сванетский хребет, южные отроги ГКХ), пройденному с 14 по 28 августа 2014 г. Руководитель Трылис В.В. <http://www.tourclub.kiev.ua/content/view/253/49/>
- 5) Отчет о путешествии по горам Сванетии (Грузия) летом 2014. Руководитель: М.Голубев. http://mountain.ru/article/article_display1.php?article_id=6876
- 6) ОТЧЕТ о горном походе 3 к.с. по Центральному Кавказу (Сванетия, Грузия) в июле-августе 2012 г. Руководитель: М.Голубев. http://www.mountain.ru/article/article_display1.php?article_id=5871
- 7) ОТЧЕТ о пешеходном туристском походе II к.с. по горной Сванетии в августе 2014 года. Руководитель: Олейников Вячеслав Владимирович. <http://www.tourclub.kiev.ua/content/view/254/49/#marsh>
- 8) ОТЧЕТ о прохождении горного туристического путешествия второй (с элементами 3й) к. с. по Сванетии (Грузии) пройденном с 29 июля по 11 августа 2010. Руководитель группы: Гозак Дмитрий Чеславович . http://www.mountain.ru/article/article_display1.php?article_id=5889
- 9) Звіт про гірський туристський спортивний похід 3 категорії складності Сванетією, що був здійснений з 13.08 по 27.08 2014 р. Керівник групи Грабець Богдан Богданович
- 10) Отчет о горном туристском спортивном походе четвертой категории сложности с по Верхней Сванетии совершенном с 22.07 по 13.08.2014 г. Руководитель группы: Янчевский Олег Зигмонтович
- 11) Отчет о горном туристском спортивном походе второй категории сложности по Центральному Кавказу, Сванетский хребет и отроги ГКХ, Грузия. совершенном с 29.06.2014_г. до 11.07.2014_г. Руководитель группы Дубок Андрей Петрович
- 12) ОТЧЕТ о ГОРНОМ походе ВТОРОЙ категории сложности по ЦЕНТРАЛЬНОМУ КАВКАЗУ (СВАНЕТИЯ) с 8 августа по 25 августа 2013 года. Руководитель: Рипа Т.Н.
- 13) ОТЧЕТ о прохождении горного спортивного маршрута 3 категории сложности по Грузии (Верхняя Сванетия, отроги ГКХ), совершенного группой туристов города Ульяновска в период с 03 по 23 августа 2015 года. Руководитель группы: Борисов В.Б

4.1.2 Сайти

1. Тур. клуб «Глобус» <http://www.tkg.org.ua>
2. Турклуб «Університет» <http://www.tourclub.kiev.ua/>
3. Блог о восхождении на пер. 3 Красавицы: <http://amestia.livejournal.com/7980.html>
4. <http://www.mountain.ru/>
5. Турклуб «Вестра» <http://westra.ru/>